Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. ⊙ № 38 (6. 827) ⊙ 1989 йил 15 февраль, чоршанба ⊙ Баҳоси 3 тийин

26 март—СССР халқ депутатлари сайлови куни

МУНОСИБЛАРНИНГ ЭНГ МУНОСИБИ

...Ўрта Осиё темир йўли бошқармасининг мажлислар биноси Ленин ва Ҳамза районларининг меҳнат коллективлари вакиллари билан тўлиб бўлган эди. Йиғилишни белгиланган вақтда 507-Тошкент—Ленин территориал сайлов округи комиссиясининг раиси Э. В. Югай очди.

Тўпланганлар 14 номзоддан муносибини танлаш қанчалик масъулиятли эканини ҳис қилиб турардилар.

«Ташсельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасининг токари Юрий Иванович Степаненко биринчи бўлиб сўзга чиқди. Унинг 30 йиллик меҳнат фаолияти шу корхонада ўтди. Ю. Степаненко III ва II даражали Меҳнат шуҳрати орденлари нишондори. Ташсельмашчилардан ташқари яна Ҳамза районининг 12 меҳнат коллективи Степаненко номзодини СССР халқ депутатлигига кўрсатганди.

«Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси меҳнат коллективи ҳисобот-сайлов конференциясининг 1989 йил 6 январдаги қарори билан мазкур корхона бош директори Р. Р. Содиқов СССР халқ депутатлигига номзод қилиб кўрсатилган эди. Расул Ғаниевич ўзига берилган бундай ишонч учун коллективига миннатдорчилик билдириб, номзодини овозга қўймасликларини илтимос қилди.

СССР халқ депутатлигига номзоди қўйилган Анатолий Козлов икки йилдирки Ленин район ижроия комитетининг ички ишлар бўлими бошлиғининг оператив ишлар бўйича ўринбосари лавозимида ишлаб келади. Анатолий Степанович шу давр ичида жиноий қидирув ишлари, БХСС хизмати, участка инспекторларининг ишини жонлантирди, уларни жиноятчиликнинг олдини олишга сафарбар қила олди.

Ишчи синфининг яна бир вакили Е. А. Маршаловдир. Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Евгений Маршалов СССР халқ депутатлигига Октябрь революцияси номли Тошкент тепловоз ремонти заводининг меҳнат коллективи томонидан кўрсатилган.

Ўрта Осиё темир йўли бошқармасининг меҳнат коллективи эса ўз раҳбари Николай Белокуровни СССР халқ депутатлигига муносиб деб топди.

Ҳарбий хизматчи В. Г. Шканакин ҳарбий коллективдан ташқари районнинг 15 меҳнат коллективи томонидан СССР халқ депутатлигига номзоди кўрсатилган.

14-ихтисослашган ҳунар-техника билим юртининг ўқитувчиси И. И. Шамайко ўз меҳнат коллективининг йиғилишида СССР халқ депутатлигига номзод деб топилди...

Маълумки, номзодлар бирин-кетин ўз программалари билан йиғилганларни таништиришда давом этардилар. Бироқ уларнинг ҳаммаси ўз программалари билан таништиришни ниҳояламай танаффус бўлиб қолди.

Зал фойесида сайловчиларнинг ўзаро баҳси қизғин тус олган, тортишувлар авжига чиққан пайтда икки дугона баҳсига қўшилдик. Ўзларини Ольга Мальцева ва Вера Россиянская деб таништирган бу икки аёл Тошкент химия-фармацевтика заводининг хизматчилари экан. Улар Шканакин программасининг анча реаллигини, Козловники ҳам ундан қолишмаслигини таъкидлашди.

О. Мальцева: Шамайко сингари номзодлар платформасига шахсан мен қаршиман.

В. Россиянская: Ҳа, ҳа. Бу демагогликдан бошқа нарса эмас. Белокуровнинг программасида ҳаётий реалликни кўра олмадим. Степаненконинг программаси амалга ошиши учун камида 15 йил муддат керак бўлади. Очиғи, бугунги йиғилишга ўзимизни мажбур қилиб, зўрға келган эдик. Чунки илгариги сайлашларни билардик-да. Йўқ, буниси тамоман бошқача сайлаш. Энди келганимизга рости, хурсанд бўлдик.

О. Мальцева: Ҳар ҳолда ўзгаришни яна бир карра ўз кўзимиз билан кўриб, хурсанд бўлдик.

Кўксига комсомол нишонини тақиб олган ёшгина, истарали қиз «Учқун» тўқимачилик-галантерея ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчиси Гулчеҳра Мирсаидова экан.

— Мен ҳаётимда илк бор бундай анжуманда иштирок этяпман,— дейди Гулчеҳра. — Нима учунлигини билмадиму аммо менга программаси билан чиққан номзодларнинг бирортаси ёқмади.

— Эҳтимол, қолганлари ҳам ёқмас. Умуман сиз депутатни қандай тасаввур қиласиз?

— Депутатлар орасида кўпроқ комсомоллар бўлишини истардим. Шунинг учун номзодликка даъвогар 14 кишининг ичида Андрей Емельяновнинг программасини маъқуллайман.

Эҳтимол, улар ҳақдир. Йиғилиш ўз ишида давом этди.

507-территориал сайлов комиссиясининг аъзоси Галина Павловна Медведева суҳбатимизга қўшилди:

— Гулчеҳранинг фикрига мен ҳам тўла қўшиламан. Тўғри, Андрей ёш. Лекин унинг программаси аниқ ва реал. Ҳатто муддатлари билан кўрсатилган. Ҳозир меҳнаткаш учун шуниси муҳим.

Яна шундай номзодлардан электрон-техника заводининг ишчиси И. В. Ежкова номзодлар орасида ёлғиз аёл эди. Корхона фахри, беш йилликлар илғори Ирина Вальфрамовна СССР халқ депутатлигига номзодини кўрсатганлари учун электрон-техника заводи коллективига миннатдорчилигини билдириб, ўз номзодини қайтиб олишини сўради.

Мазкур корхонанинг яна бир ишчиси Виталий Рижков номзоди ҳам СССР халқ депутатлигига тавсия этилади. У меҳнат зарбдори, ишлаб чиқариш илғори.

Ҳамза райони медицина ходимлари СССР халқ депутатлигига 8-сил касалликлари диспансери рентген кабинетининг мудири Абдувоит Тошхўжаев номзодини кўрсатдилар. СССР халқ депутатлигига номзод қилиб яна кўприк ва темир бетон конструкциялари экспериментал заводидан Дилявер Менджиев ҳамда электрон-техника заводи ишчиси Эркин Тожибоев ҳам кўрсатилган эди.

Халқ депутатлигига номзоди кўрсатилаётган номзодлар орасида энг ёши — 27 ёшли Андрей Емельяновдир. Ўрта Осиё темир йўлининг Тошкент бўлимидаги иш фаолияти 5 йил бўлишига қарамай, «Ўзбекистон» станциясини бошқариб келмоқда.

Меҳнатда юксак кўрсаткичларга эришганлиги ва жамоат ишларидаги фаоллиги учун А. Б. Емельянов Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати бўлган.

Подполковник Михаил Тильман ҳарбий хизматчилар йиғилишида СССР халқ депутатлигига номзод қилиб кўрсатилди.

Депутатликка даъвогар бўлиб қолган 12 номзоднинг ишончли вакиллари ҳам сўз олдилар. Савол-жавоб муҳокамасига ўтишдан аввал эксперт группасининг (мажлис аввалида юрист, иқтисодчилардан тузилган 5 кишилик эксперт группа) фикри эшитилди. Группа Анатолий Степанович Козлов программасини бутунлай рад этди.

Муаммолар кўлами ҳар соҳада шу қадар кўпки, сайловчилар кўрсатилаётган номзодларни саволлар билан кўмиб ташлашдан тоймасдилар. Аммо тартиб-тартибда, регламентдан чиқишнинг имкони йўқ.

— Ўртоқ Степаненко,— деб мурожаат қилади Ефимова. — Программангиздан маълум бўлишича районда касалхоналар қурилишига эътиборни қаратгансиз. Аммо бу ишларни нима учун шаҳар Советига депутатлик вақтингизда амалга оширмадингиз?

— «Ғалабанинг 40 йиллиги» кўчасида касалхона қурилиши давом этяпти.

— Илгари сураётган планларингизнинг реал тарзда амалга ошиши мумкинлигига ишонасизми?

— Сўзсиз,— дейди Емельянов ўзига қаратилган бу саволга. — Муҳими, очиқ муҳокама ва ошкораликдан қўрқмаслик керак. Районимизда 4 минг ветеран яшайди. Уларнинг ҳолидан хабар оляпмизми? Мен улар ҳузурида бўлиб тураман. Айтишларича, халқ депутатлари фақат сайлангунларича бориб турар эканлар. Ёки ёшларнинг бўш вақтини ташкил этишни олинг. Яхши эмас. Бекорчиликдан қанчадан-қанча ёшлар ичкиликка берилиб, чайқовчилик билан шуғулланмоқдалар. Бир пайтлар революцион воқеаларнинг шоҳиди бўлган Гайдар ва Сапёрлар кўчаларининг ҳозирги аҳволи эса ачинарли...

Сайловчилар В. Г. Шканакиндан кўпроқ «Сиз ҳарбий хизматчисиз, меҳнаткашлар наказини бажариш учун қачон вақт топасиз?» деб сўрашди. Бунга ишончли вакил жавоб беришни лозим топди.

— Одамлар Владимир Геннадьевич қабулига ёзилиш учун ёрдам сўрашади,— дейди вакил, 225-мактаб ўқитувчиси Л. Кондратьева. — Чунки районимизда 7 нафар халқ депутати бор бўлса, фақат Шканакингина депутат сифатида тан олинади. Масалан, Тошкент упа-элик фабрикаси маъмурияти Шканакинга ўз маблағлари асосида қурилаётган уй ижроия комитети томонидан ҳал қилинмаётганини билдириб, ёрдам сўраганди. Владимир Геннадьевич тегишли идораларга тўхтовсиз мурожаат қилгандан сўнг, 46 та квартирадан фақат 6 тасигина ушбу фабрикага тегди. Ишнинг кетидан қувиш яна давом этади. Юқори органларгача мурожаат қилади. 1986 йилнинг августидан 1987 йилнинг февралигача чўзилган бу иш фабрика ишчилари фойдасига ҳал бўлди.

Иш регламенти тугаётган бўлишига қарамай, саволлар оқимининг ниҳояси йўқ эди. Шунингдек, йиғилганларни яна бир нарса — бугун ким кўп овоз билан ғолиб чиқиши қизиқтирарди. Мана, шу дақиқалар ҳам етиб келди. Сайловчилар очиқ овоз бериш йўли билан номзодларини сайладилар. Ниҳоят, энг кўп — 124 кишининг овози ҳарбий хизматчи Владимир Геннадьевич Шканакинга берилди.

Йиғилиш сўнгида В. Г. Шканакиннинг номзоди ўтганлиги билан қутлаб, унга қуйидаги саволлар билан мурожаат қилдик.

— Владимир Геннадьевич, халқ депутати бўлишга хоҳиш билдиришингизнинг боиси нимада?

— Энг аввало, ҳаётимизда бўлаётган туб ўзгаришлар ва уларда Советларнинг роли ошиб бораётганини кўриб, рози бўлдим. Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати сифатида чиқарган хулосаларимнинг ўзи мен илгари сурмоқчи бўлган программалар тез ва оз вақтда ҳал қилинишини кўрсатмоқда.

— Платформангизда уй-жой, озиқ-овқат, транспорт каби масалалар қаторида экология, аёллар ҳуқуқи муаммоларига кенг ўрин берибсиз...

—Мурожаат қилувчиларнинг 90 фоизи уй-жой масаласи бўйича келишади. Менимча, уй-жой қурилишини кучайтириш керак. Рентабелсиз корхоналарни ижарага бериш лозим. Озиқ-овқат программасини бажариш — муҳим иш. Болали аёллар ва оналар меҳнатини муҳофаза қилишни кучайтириш лозим. Умуман, программадан жой олган барча бандлар депутатлик фаолиятимда сўзсиз амалга ошади, деган умиддаман...

Бир сўз билан айтганда, Ленин ва Ҳамза райони меҳнаткашлари депутатликка даъвогарлар орасидан муносибларнинг энг муносибини СССР халқ депутатлигига номзод этиб кўрсатганликларига шак-шубҳа йўқ.

Ф. ҲУСАНОВА,
«Тошкент оқшоми» мухбири.

СУРАТЛАРДА: учрашувдан лавҳалар.

Р. Шарипов фотолари.

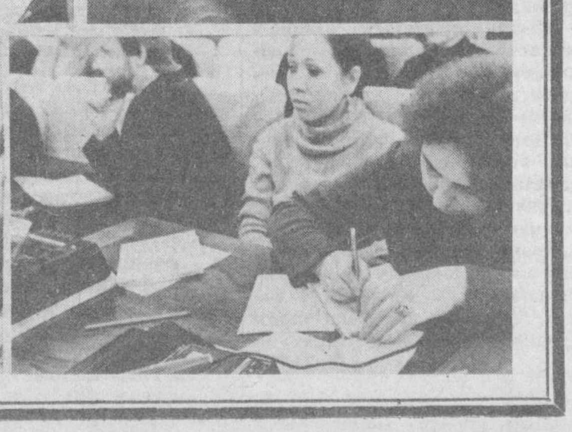

⊙ Тошкент хўжалик-маиший буюмлар тажриба заводи гальваниги Надежда АЛЕШИНА.

Замондошимиз

Т. Каримов фотоси.

МИНИСТР БИЛАН МУЛОҚОТ

Маълумки, «Тошкент оқшоми» газетаси Янги йилдан бошлаб ўз саҳифаларига «Министр билан мулоқот» деган янги рубрикани олиб чиқди. Редакция почтаси ана шу янги рубрика оқшомхонларга манзур бўлганлигидан далолат бериб турибди. Улар ҳал этилиши лозим бўлган, ижтимоий аҳамиятга молик проблемалар юзасидан ўзларининг фикр ва мулоҳазалари битилган мактубларни «Оқшом» редакциясига йўлламоқдалар.

Февраль ойида келаётган кўпчилик хатлар Ўзбекистон ССР маданият министри Ў. Р. Умарбеков билан бўладиган сиртқи учрашувга бағишланган. Бу мактубларда газетхонлар Тошкент шаҳридаги маданият муассасалари, умуман маданий ҳаётимизга оид бўлган ўз маслаҳатлари, фикр ва мулоҳазалари, саволлари, таклиф ва истакларини баён этганлар. Бугун ана шу хатлардан айримларини оқшомхонлар диққатига ҳавола этмоқдамиз.

Талантларни топиш керак

Ҳурматли министримиздан бир илтимосим бор.

Республикамизнинг барча область ва районларида қозоқ миллатига мансуб кишилар яшаб, меҳнат қилишаяпти. Биз пахта, пилла, чорвачилик маҳсулотлари ишлаб чиқаришга озми-кўпми ўз ҳиссамизни қўшиб келаяпмиз.

Ўзбекистоннинг турли жойларида қозоқ миллатидаги ҳаваскор шоирлар, бастакор ва созандалар кўплаб топилади. Шулар орасида конкурс эълон қилиниб, ижоди газета, радио ва телевидение орқали бериб борилса жуда соз бўларди.

Салом билан, Тошкент область, Оққўрғон район, Ленинизм колхозида яшовчи:

Балатай СОДИҚОВ.

Фильмлар ўзбек тилида яратилса

«Ўзбекфильм» киностудиясида ишланаётган фильмлар томошабинга ўзбек тилида етказилгунча кўп вақт ўтиб кетаяпти. Янги фильм экранга чиққандан кейин, ўзбек тилига дубляж қилинишининг ўзи ажабланарли ҳол.

Телевидениеда сўзга чиққан бир режиссёр «Агар фильмларимизни Бутуниттифоқ ёки жаҳон экранига олиб чиқмоқчи бўлсак, уларни рус тилида яратишимиз керак», деган эди. Мен бу фикрга қўшила олмайман. Чунки, чинакам санъат асари қайси тилда бўлишига қарамай, доимо ўз ўрнини топади. Масалан, Рига ва Грузия киностудиялари, шунингдек Италия, Францияда ишланган флиьмлар кўпинча бошқа тилларга дубляж қилинади.

«Ўзбекфильм» киностудияси фильмларни миллий тилда яратиб, аввало ўзбек томошабинларининг маданий дам олишига хизмат қилиши керак, деб ўйлайман. Бунга сиз нима дейсиз, Ўлмас Раҳимович!

Шуҳрат ТОЖИБОЕВ.

«Ассалому алайкум»ни томоша қилиб...

«Зангори экран» орқали намойиш этилаётган республика программасида ғарб санъати, хусусан музикасига тақлид қилиш кўпайиб кетмадимикан! «Ассалому алайкум» кўрсатувида ҳам баъзан тушуниб бўлмайдиган ва ёқимсиз ҳаракатлар, қулоқни қоматга келтирувчи музикалар берилмоқда. Мен янгиликка асло қарши эмасман. Лекин тайёрланаётган программа ранг-баранг, кўпчиликка маъқул бўлиши лозим.

Ҳурматли министримиздан «Ассалому алайкум» кўрсатуви ҳақида яна бир бор мулоҳаза юритишни илтимос қилардим.

Баҳодир УМАРОВ.

Тўйлар мазмунли ўтсин

«Тошкент оқшоми» газетаси ташкил қилган бу мулоқотдан мамнунман. Фурсатдан фойдаланиб, бир масала хусусида тўхталмоқчиман.

Тўйларимиз тўғрисида кўп фикрлар билдирилмоқда. Маълумки, унинг қандай ўтиши асосан ўртани олиб бораётган кишига боғлиқ. Микрофон идеологиямизни, социалистик турмуш тарзи ва илмий дунёқарашни ташвиқот қиладиган зўр воситадир. Шу боис ундан оқилона фойдаланиш керак.

Бир хонадонда ўтган тўй диний сўзлар билан бошланиб, соат 3 гача давом этди. Радио-карнайлар туни билан қишлоқ аҳлини ухлатмади ҳисоби. Тўйни олиб боришда гап кўп. Шундай экан, микрофонни тасодифий «нотиқ»лар қўлига бериш ярамайди.

Бу ишга ўқитувчилар, лекторлар, олимларни жалб қилиш зарур. Даврани олиб борувчиларни тайёрловчи курслар ташкил этилса қандай бўларкин!

Убайдулла БОЗОРОВ.

«Наврўз»ни қандай нишонлаймиз?

Ҳурматли Ўлмас Раҳимович!

Ҳар йили январь ойининг бошларида Тошкентдаги В. И. Ленин номли майдонда анъанавий «Рус қиши» («Русская зима») байрами бўлиб ўтади. 1987 йил, ёз фаслида эса ҳинд халқи ўзининг миллий байрами — «Утсав»ни ўтказди.

«Наврўз» байрамини ҳам шу ерда нишонлашни анъанага айлантирса бўлмайдими!

Ҳасан ШУКУРОВ.

ЎЗБЕКИСТОН УЧУВЧИЛАРИГА АФҒОНИСТОН МУКОФОТИ

14 февраль куни граждан авиацияси Ўзбекистон бошқармасининг йигирма беш учувчиси, штурмани, борт инженерига Афғонистон Республикасининг юксак мукофоти «Савр инқилобининг ўн йиллиги» медали топширилди.

Улар тўққиз йил давомида Афғонистонга турли хизмат рейсларини амалга оширдилар. Мураккаб географик ва иқлим шароитида, актив жанговар ҳаракатлар даврида ТУ—154 граждан машиналарида учишга тўғри келди. Вазият маҳорат, мардлик ва матонат кўрсатиб, белгиланган режимда ишлашга мажбур қиларди. Ҳамма учиш топшириқлари тўла хавфсизлик таъминланган ҳолда сифатли ва намунали бажарилди.

Афғонистон Республикасининг Тошкентдаги бош консулхонаси биринчи секретари Муҳаммад Омон тантанали вазиятда топширган юксак мукофот Ўзбекистон учувчиларининг хизматлари эътироф этилганлиги ифодаси, фидокорона меҳнат учун авиаторларга миннатдорчилик белгиси бўлиб қолди.

(ЎзТАГ).

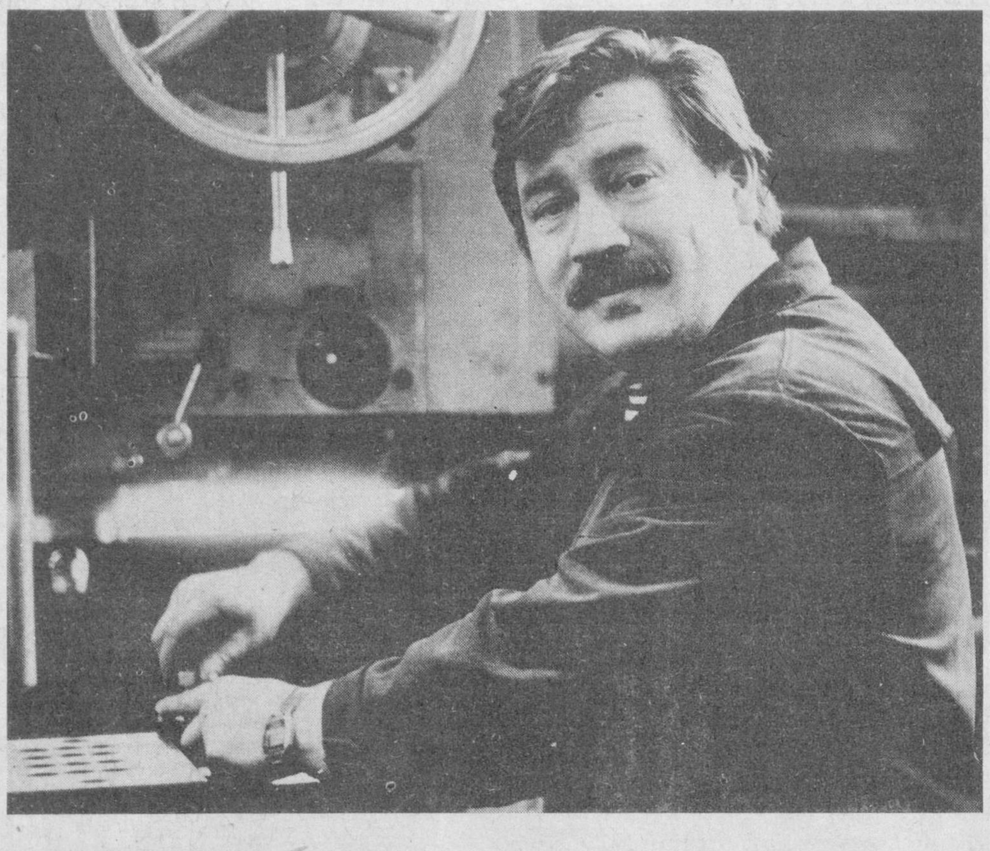

«Ташсельмаш» бирлашмаси ишчилари қишлоқ аҳлига кўплаб янги техника етказиб бермоқда. Бирлашманинг 7-цехида коллектив ютуқларига муносиб ҳисса қўшаётган пешқадамлар сафида координатор Игорь Михайлович Халиуллиннинг номини ҳурмат билан тилга олишади.

Суратда: И. Халиуллин.

Л. Панкратова фотоси.

Озиқ-овқат программаси бўғинлари

Имкониятнинг ҳам чегараси бор

Владимир Михайловичнинг бугунги иш куни яна «жанжал» билан бошланди. Паркент районидан келган мижозлар одатдагидан кўпроқ макарон олиш учун машинани омбор эшигига тўғрилаб қўйишганда, навбатда турганлар норозилик билдириб, корхона бошлиғининг олдига киришди. В. М. Трайбер паркентликлар узоқ масофадан келишгани, уларга қўшимча маҳсулот ажратилганини тушунтириб, кейин бизга юзланди.

— Деярли ҳар куни шундай,— деди у. — Биз бундан хафа эмасмиз. Чунки тайёрланган маҳсулотга бўлган талабнинг ортиши меҳнатимизга берилган баҳодир.

Владимир Михайлович ҳақ гапни айтди. Бозори чаққон товарлар сидқидилдан қилинган меҳнат самарасидир. Тошкент булка-кондитер комбинатининг 1-макарон маҳсулотлари корхонасида ишлаб чиқарилаётган макарон ва вермишеллар кенг шуҳрат қозонган.

— Очиғини айтсак, бундан уч-тўрт йил илгари тайёрлаган маҳсулотларимиз омборларда қолиб кетарди, истеъмолчилар назаридан қолиб, қайтиб келганлари ҳам бўлган. У пайтда ойига 400—420 тонна макарон ва вермишель ишлаб чиқарилар эди. Ҳозирги кунга келиб, самарадорликни 50 процентга оширдик. Эндиликда ойига 600—610 тонна маҳсулот тайёрланяпти,— деди В. М. Трайбер.

Қайта қуриш даврида корхона коллективи ҳам иш фаолиятларини чуқур таҳлил этиб кўришди. Имкониятлар ҳисобланди, резервлар ишга солинди. Корхона қайта реконструкция қилинди. Учта пресслаш машинаси ёнига яна иккитаси қўшилди. Биринчи навбатда сифатга эътибор кучайтирилди. Бригадаларнинг ойлик планлари якуни ҳисобланганда сифатли маҳсулот учун маошга 15 процент устама ҳақ тўланадиган бўлди. Сифатсиз тайёрланган макаронлар қиймати ишчилардан ундириб олиниб, мукофотдан маҳрум этиладиган бўлди. Турган гап, ишчилар виждонан меҳнат қила бошладилар.

Илгари амаллаб ойлик планни бажариб юрган корхона ўтган йилни 230 минг сўм фойда билан якунлади. Пудрат системасида меҳнат қилаётган бригадалар ўртасидаги мусобақа ошкоралик билан таҳлил этилади. Йўқотилган иш соатлари, линияларнинг бўш туриб қолиш сабаби ўрганилиб, айбдорлар ҳисобига бригада мукофотдан маҳрум этилади.

1987 йилгача корхонада 130 нафар ишчи меҳнат қиларди. Меҳнат тақсимоти қайта кўриб чиқилиб, баъзи юмушлар механизациялаштирилди. Масалан, макаронларни қуритиш хонасига элтиш лента орқали бажариляпти. Шунингдек, тайёр маҳсулотларни ортиш, юклашда ҳам қўл кучи қисқартирилди. Эндиликда 96 нафар ишчи 1987 йилдагига нисбатан кўп маҳсулот тайёрлаяпти. Шу боис уларнинг иш ҳақи оширилди. Ўртача ойлик маош аввалги йиллардагидан 20 процент кўпайиб, 240—250 сўмни ташкил этяпти.

Хўжалик ҳисобида ишлаш коллективга фойда келтираётгани қувонарли ҳол. Маҳсулотга талаб катта, лекин ишлаб чиқариш қувватларининг ҳам имкониятини ҳисобга олиш керак. Яна бир томони корхонани кенгайтиришга ўрин йўқ. Чунки ер майдони жуда тор. Цехни реконструкция қилишдан кўра кенгроқ майдон топиб янгисини қурган афзал.

Корхонадаги деярли ярим меҳнат қўл кучи билан бажарилаяпти. Қувадан келтирилаётган қаттиқ буғдой унининг сифати тўлиқ талабга жавоб бермаяпти. Бори ҳам гоҳида кечикиб келади.

Биз юқорида фаолиятидан бир лавҳа берган 1-макарон маҳсулотлари комбинати коллективи Озиқ-овқат программасининг бажарилишига баҳоли қудрат ҳисса қўшмоқда. Лекин ишни янада жадаллаштириш, маҳсулот сифатини аъло даражага олиб чиқиш асосий эътиборда бўлиши керак.

С. ШАМСИДДИНОВ.

Илгариги мавзуга қайтамиз

«Транспорт аниқ ишласин...»

Метронинг «Пахтакор» станциясига кечки соат саккизда келдик. Ўзингизга маълумки, бу ерда шаҳримиздаги энг йирик автостанциялардан бири жойлашган. «Пахтакор» метро станцияси — рус тили ва адабиёти педагогика институти» маршрути бўйича қатновчи 35-автобус тўхтайдиган бекатда 50 га яқин одам бетоқатлик билан у ёқдан-бу ёққа қараб юриб турибди. Баъзи сабри чидамаганлар 46, 53-автобус ва 13, 20-маршрутли такси бекатларига қараб кетишди. Уларга яхши албатта, буниси бўлмаса бошқасида уйларига етиб олиш имконлари бор. Қолганларнинг эса тобора хуноби ошяпти. «Ҳеч вақтида юрмади-юрмади-да!» деди охири чидай олмай боласини бағрига босган ёшгина жувон.

— Анчадан бери турибсизларми?—сўраймиз йўловчилардан.

— Ўн беш минут бўлди келганимга,— дейди Ҳ. Азларов.

— 20 минутдан бери кутяпмиз,— дейди Р. Каримов.

— Ярим соатдан бери автобус йўқ,— дейди Ф. Мўминов.

Йўқ, автобус бор эди, бир эмас учта! Фақат улар бекатда эмас, четкароқда, йўловчилар кўзидан нарироқда турганди. Уларнинг номерлари қуйидагича: «64—05 ТНН», «61—97 ТНН», «57—97 ТНН». Ҳаммасининг ҳам «пешонаси» ва биқинига «35» рақами ёзилган. Автобусларнинг қатнашдаги интервалини белгиловчи кўрсаткичга қараймиз. Соат 16 дан 20 гача ҳар 6 минутда, 20 дан 24 гача эса ҳар 12 минутда биттадан автобус йўлга чиқиши керак экан. Афсуски...

Соат 20-ю 12 да «61—97 ТНН», орадан уч минут ўтгач «64—05 ТНН» номерли автобуслар маршрутга чиқишди. Учинчиси эса паркка кетди. Агарда йўловчилар совуқда туриш алам қилганидан ошириб юбордилар деб, уларнинг гапини ҳисобга олмаганимизда биринчи автобус график бўйича кетган бўлса, иккинчиси белгиланган вақтдан 9 минут олдин йўлга чиқди. 20 дан 27 минут ўтганда «51—44 ТНН» номерли, 20-ю 30 да эса «72—47 ТНН» ва «63—05 ТНН» номерли автобуслар келишди. 20 дан 37 минут ўтганда «63—05 ТНН» номерли автобус, ҳайдовчи беш минут ҳам дам олишга улгурмай яна маршрутга чиқди. Йўловчилар охирги автобусни 22 минут кутишди.

«Пахтакор» автостанциясининг диспетчери С. К. Романовадан автобусларнинг бундай пала-партиш ҳаракатини изоҳлаб беришни сўрадик.

— Биз ҳеч қачон графикка тўлиқ риоя қилиб ишлай олмаймиз, — дейди Светлана Кирилловна. — Чунки ҳайдовчиларнинг малакаси турлича: бири тезроқ, бири секинроқ юради. Бундан ташқари йўлда ҳам ҳар хил ҳодисалар бўлиши мумкин. Графикда эса булар ҳисобга олинмаган. Биз бошлиқлар олдида бу масалани бир неча марта кўтардик, аммо фойдаси бўлмади.

Афсуски, бундай ҳолга фақат биз эмас, ҳар куни ўнлаб, юзлаб ҳамшаҳарларимиз дуч келишмоқда. Жумладан М. Имомалиев «Пахтакор» автостанцияси — «Бирлик» массиви бўйича қатновчи 53-автобусни 15 январь куни бир ярим соат, Ё. Қосимов эса «Революция хиёбони» автостанциясида 37-маршрутда қатновчи автобусни бир соат кутганини ёзиб юборишган. А. Аҳмедова эса «48—10 ТНМ» номерли 11-маршрутда қатновчи автобус ҳайдовчиси ундан билетсиз юрганлиги учун жарима ундириб, талон бермагани етмаганидек ҳақоратлаб, кўпчилик ўртасида иззат-нафсини ерга урганлигидан хафа бўлиб ёзган.

Қизиқ, ҳайдовчиларнинг қўполлигидан қачонгача шикоят қиламиз? «Асаббузар» графикларнинг нима кераги бор? Ахир, йўловчилар, шу жумладан, биз ҳам ана шу графикларга қараб транспортчилар ишига баҳо берамизку! Диспетчер ҳақми ёки график тузиб, уни тасдиқлаганларми?

Назаримда, транспорт корхоналарининг имкониятлари ва ресурслари бўлгани ҳолда улардан тўлиқ фойдаланилмаётганлиги, йўловчиларга ноқулайликкина эмас, қийинчилик туғдирмоқда. Афтидан улар «Пахтакор» автостанцияси биносининг пештоқига катта-катта ҳарфлар билан ёзилган «Транспортнинг аниқ ишлаши — йўловчилар учун қулайликдир» деган шиорни ўз мижозларининг устидан кулиш учун илиб қўйишганга ўхшайдилар!

Ф. РАҲИМОВ.

Бошланғич партия ташкилотларида

КОЛЛЕКТИВ БИЛАН ҲАМОҲАНГ

XIX Бутуниттифоқ партия конференциясида олимларимизнинг қайта қуришга қўшаётган ҳиссасига катта аҳамият берилаётгани, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш ва энг аввало унинг ҳозирги босқичдаги илғор технологияларини ривожлантириш партия иқтисодий ва социал стратегиясининг негизи эканлиги таъкидлаб ўтилган эди. Жумладан, фундаментал ва амалий фанларнинг йиллар ва ўн йиллар давомида тўпланадиган ютуқларини тезлаштириш омиллари ҳақида ҳам фикр юритилганди.

Мухбиримиз Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг И. В. Романовский номидаги математика институтида бўлиб, ушбу қарорлардан келиб чиқиб, коллективнинг бу соҳада амалга ошираётган ишларига партия ташкилоти қай даражада етакчилик қилаётгани ҳақида партком секретари, физика-математика фанлари кандидати Шоюсуф Ҳошимов билан мулоқотда бўлди.

— Институтимиз асосан математиканинг фундаментал ва амалий муаммолари билан шуғулланади, Ўрта Осиё регионидаги математика йўналишларини бошқариб боради. Институтимизда 7 бўлим бор. Улар орасида эҳтимоллар назарияси ва математика статистикаси, дифференциал ва математик физиканинг тенгламалари, алгебранинг функционал анализлари бўйича қилинаётган тадқиқотлар Иттифоқимиздагина эмас, ҳатто дунё бўйича ҳам ушбу йўналишдаги мутахассислар томонидан тан олинган.

Фундаментал математикага оид ишларимиз эълон қилаётган мақолаларимизда, илмий монографияларда ўз аксини топади. Тадбиқий математика соҳасидаги ишларимиз халқ хўжалигидаги муаммоларни ечишга қаратилган бўлиб, улар хўжаликлар билан тузилган шартномалар асосида бажарилади. Масалан, электроника институти билан амалий математика группаси илмий ходимлари 10 йилдан буён ҳамкорлик қилади. Натижада улкан изоляторларнинг формалари, қандай кучланишга боғлиқ равишда ишлай олишининг математик моделлари яратилди. Яқинда ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш, алоқа институтлари билан ҳам шартнома асосида иш бошладик.

Ҳозирги вақтда халқ хўжалигидаги кўплаб муаммолар математика ёрдамида ҳал этилмоқда. Хўжалик шартномаси бўйича бажарилган ишларга етакчи илмий ходим, физика-математика фанлари кандидати Л. В. Ким раҳбарлик қилмоқда.

— Хўш бу каби фундаментал ва амалий масалаларни ечишда бўлимлар олдига партия ташкилоти қандай вазифаларни қўймоқда?

— Аввало ҳозирги янгиланиш даври талабларидан келиб чиқиб, янада яхши ишлаш, тадқиқотлар сифатини жаҳон математикаси стандарти талаби бўйича амалга ошириш вазифасини қўймоқда. Шунга кўра партия мажлисларида бўлимлар қилаётган ишларни мунтазам эшитиб борамиз. Ҳар бир бўлимнинг илмий йўналишларига партия комитети ўз вақтида баҳо бериб боради. Масалан, шу йил апрель ойида математик статистика бўлимининг ҳисоботи эшитилади. Бунга сабаб, бўлим бошлиғи янги раҳбар. Унинг бўлимдаги илмий изланишларни қандай йўлга қўяётгани барча коммунистларни қизиқтиради.

Тез-тез коммунистларнинг, етакчи мутахассисларнинг ҳисоботини эшитиб турамиз. Уларнинг ишида бирор муаммо бўлса керакли маслаҳат ва ёрдамни берамиз. Яқинда коммунистлар сафига қўшилган аспирант Б. Б. Жўраевнинг илмий ва ташкилотчилик фаолиятини эшитмоқчимиз. Партбюро ўз ишида институтдаги етакчи илмий ечимлардан бири — тадбиқий масалаларга катта эътибор беради. Яқинда бўлган йиғинда бу соҳада ишчи кучи камчиллиги масаласи кўтарилиб қолди. Қизиқ-да, иш бор, бу ишларни бажаришга маблағ етарли, лекин ишлашга одам йўқ. Биз бу масалани институт раҳбарлари олдида кўтардик. Директоримиз, физика-математика фанлари доктори Т. Ж. Жўраев ҳам бизни тўғри тушуниб, бу масалани ҳал қилишимизга катта ёрдам берди. Биргалашиб Фанлар академиясига бордик. Иш ижобий ҳал бўлди. Бу ишларни бажариш учун қўшимча штатлар берилди.

Шартнома бўйича яқинда яна бир муҳим ишни бошладик. Чирчиқ химия комбинати билан алоқани йўлга қўйдик. Ҳозир 2 одамимиз ўша ерда. Улар кимёгарлар билан ҳамкорликда пестицидларнинг оптимал таркибини математик йўл билан аниқлашмоқда.

— Шоюсуф Ҳошимович, кадрлар масаласи партия ишида ҳамиша энг муҳим масала бўлиб келган. Ушбу масалага сизлар қандай қараяпсизлар?

— Боя айтганимдек, институтимиз республикамиз учунгина эмас, Ўрта Осиё региони учун малакали илмий кадрлар етказиб беради. Ҳозир институтда 30 дан ортиқ аспирантларимиз бор. Ёшларимиз доим эътиборимизда. Улар илмий ишларни вақтида ҳимоя қилишаяпти. Аспирантларнинг кузги, баҳорги сессия натижаларини мунтазам эшитиб борамиз. Уларни иш жараёнида қандай муаммолар қийнаяпти, ўз ишларида кўпроқ нималарга эътибор беришлари ҳақида йўл-йўриқлар бериб турамиз. Масалан, январь ойидаги партия мажлисида ҳам аспирантларнинг кузги семестр ҳисоботини тингладик.

Бизда докторлар тайёрлаш ҳам яхши. Уларга ҳам ўз илмий ишларини ёқлашлари учун ҳар томонлама шароит яратиб бериляпти: марказий шаҳарларга командировка, стажировкага жўнатиладилар. Ҳозир ҳам 3 илмий ходимимиз докторлиги бўйича Москва, Свердловск, Владимир шаҳарларида стажировкада. Менинг ўзим ҳам 1986—87 йилларда Москвада стажировкада бўлдим. Докторлик ишимни ёзиб илмий Советга топширганман. Уни тайёрлашда институт яратиб берган имконият — стажировканинг фойдаси жуда катта бўлди.

— Партком секретари сифатида ҳозирги ошкоралик ва демократия шароитида нималарга, қандай иш усулларига кўпроқ эътибор бериш керак, деб ўйлайсиз?

— Менимча, одамларни жонлантириш керак. Даврнинг сиёсий, иқтисодий ва социал-маиший муаммоларини ечишда барча актив бўлиши керак. Демократияни сўзда эмас, амалда кучайтириш лозим.

Ёшларнинг кўнглида гап кўп, лекин улар гоҳида раҳбарларнинг оғзига қараб қолишяпти. Улардан дадил, дангал гапларни, илмий ғоялар ечимини кутаман.

Яна бир истагим — математикларга кўпроқ эркинлик берилса. Масалан, ишга соат 8 яримда келиб, кун бўйи ҳеч иш қилмаслик мумкин. Бизга эса нима керак: қоғозу қалам ва эркинлик. Бош ишлаб турса муаммони ҳар жойда ҳам ечса бўлади, ҳатто стол, стулнинг ҳам кераги йўқ.

— Институтдаги партия ўқуви, ягона сиёсий кунлар ҳақида фикрингиз...

— Асосан институтда олий маълумотли кишилар ишлайди. Шунинг учун партия ўқуви философик-методологик семинар тариқасида ўтилади. Биттадан партия аъзоси, биттадан партиясиз, биттадан комсомол аъзоси бириккан ўқув группаси бор. Ёшлар машғулотни информация ва семинар формасида олиб боришади.

Ягона сиёсий кунларда институт ёки район раҳбарлари билан учрашувларда жуда кўп долзарб муаммолар ечиляпти. Масалан, район раҳбарлари келганда институтда кооператив шартнома бўйича ишлаш группасини ташкил қилиш масаласи муҳокама қилиниб, ижобий ҳал этилган бўлса, институт раҳбарлари билан бўлган учрашувда хўжалик масалаларидаги муаммолар ечиб олинди.

— Институт комсомоллари ҳақидаги фикрингиз?

— Улар билан доим узвий алоқадамиз. Қирқ йилдан буён партия аъзоси, ветеран коммунист Г. М. Тулуновни комсомол ташкилотига бириктириб қўйганмиз. У киши ҳамиша ёшларга кўмакдош. Яқинда ҳозирги давр ҳақида, ёшлар тўғрисида, институтдаги ютуқ ва муаммолар хусусида партия ташкилоти билан комсомол бюроси орасида баҳс уюштирдик. Биз уларнинг ишлари, ўйлари билан танишдик, уларнинг маъмурият олдига қўяётган истаклари билан қизиқдик.

— Ёшларни нималар қизиқтирар экан?

— Миллий ва атеистик масалалар. Биз уларнинг қизиқишларини эътиборга олиб, район партия комитети орқали февраль ва апрель ойида 2 та лекция ташкил қилишга келишиб қўйдик.

— Ҳозирги шароитда бошланғич партия ташкилоти олдида қандай муаммолар бор деб ўйлайсиз?

— Коммунистларнинг, бошланғич партия ташкилотларининг обрўсини кўтариш керак. Юқоридан район партия комитетларигача бўлган партия органларида уларнинг раҳбарлик роли кучли. Ундан бу ёғига бошланғич партия ташкилотларининг роли анчайин кучсиз. Сабаби... масалан, илмий-текшириш институтларини олиб кўрайлик: партком секретарлиги жамоатчилик иши, секретарь бир-икки йилда алмашиб туради. Ўз-ўзидан маълумки, секретарь ҳам илмий иш билан шуғулланади: кандидатликни, докторликни ёқлаш ташвишлари бор. Шунинг учун кўпинча андиша билан ишлайди. «Кел, шу бир-икки йилда бошқалар билан «сан-манга» бориб нима қиламан» деган хаёлга боради. Бу бошланғич партия ташкилотининг обрўсини кўтаришда ўйлаб кўришга арзийдиган муаммо...

Коммунистларга келсак, улар ҳар ишда авангард бўлишлари керак.

— Илмий-тадқиқот институтларининг хўжалик ҳисобига ўтишига қандай қарайсиз?

— Бу нозик масала. Бизнинг институт ўтмайди, чунки кўпроқ фундаментал ва назарий масалалар билан шуғулланади-да! Бу хусусда ҳаммани бир қолипга солиб бўлмайди. Ҳар бир институтнинг ўз муаммоси, темаси бор. Менимча, ҳар бир фаннинг, ҳатто фойда келтираётган соҳанинг, илмий-тадқиқотнинг фундаментал томони бўлмас экан, ўша ердан яхши мутахассис етишиб чиқмайди. Шунинг учун мен фаннинг фундаментал томонини устун кўраман, тадбиқи кейин бўлаверади. Аввало шунга қараб, хўжалик ҳисоби масаласини ҳал этиш керак.

— Январь ойи охирида Куйбишев район партия комитетида шаҳардаги барча илмий-текшириш ва лойиҳа институтлари бошланғич партия ташкилотларининг уч кунлик семинари бўлиб ўтган эди. Ушбу семинар сизда қандай таассурот қолдирди?

— Семинар менга жуда ёқди. Район партия комитети шунақанги лекторларни таклиф этибдики, лекциялар жуда фойдали бўлди. Семинарда бошланғич партия ташкилотлари ўз фаолиятида нималарга эътибор бериш кераклиги, ҳозирги шароитда кадрлар билан, ёшлар билан қандай ишлаш, миллий масалада, ҳужжатлар юритишда нималарга диққатни қаратиш хусусида жуда қизиқарли гаплар бўлди. Айниқса, лекцияларнинг баҳс — яъни савол-жавоб шаклида олиб борилгани барчага бирдек маъқул келди.

— Институт ходимларининг социал-маиший шароитларини яхшилаш масаласида нималар қилиняпти?

— Бу ўринда биргина мисолни айтиб ўтай: бизнинг институтга ўтган йили дала ҳовли учун 2 гектар ер ажратиб берилган эди. Бу ер майдонини институтнинг 33 ходимига бўлиб бердик. Бу уларнинг дам олишлари учун катта имконият яратди. Институт касаба союз комитети социал-маиший жабҳада кўп жонбозлик қилмоқда. Бунинг ўзи бир мавзу.

Суҳбатни Адҳам ДАМИНОВ ёзиб олди.

Республика бўйлаб

Хушхабарлар

⊙ Республика «Узколхоздравница» бирлашмасининг «Шаҳрихон» колхозлараро санаторий-профилакторийси территориясида минерал сув манбаи очилди. Бу сув «Средазгеоминвод» мутахассислари қазиган қудуқдан отилиб чиқди.

Курортология ва физиотерапия марказий илмий-тадқиқот институти мутахассисларининг фикрига қараганда, сувнинг ҳар литрида 65 грамм турли минерал моддалар, кўплаб фойдали микроэлементлар бор. Шифобахш сувдан бир қанча касалликларни даволашда кенг фойдаланиш мумкин.

Санаторий-профилакторийда дам олаётганлар кундан-кунга кўпаймоқда. Энди бу шифохонага республикамизнинг кўпгина областларидан қишлоқ меҳнаткашлари даволаниш учун келмоқдалар. Касаба союзлари уларга бепул ёки имтиёзли йўлланмалар бермоқда.

⊙ Киров районидаги «Бешариқ» совхоз-техникуми сут-товар фермасини беш йил муддатга ижарага олган чорвадорлар коллективи миллион сўмлик маблағни қўлга киритди.

Шартномага мувофиқ, хўжалик жами миллион сўмлик асбоб-ускунаси ва уч юз эллик соғин сигири бўлган чорвачилик комплексини бутунлай уларга топширди.

Ферма бир неча йиллардан буён планни бажариб келмоқда. Ўтган йили ферма коллективи давлатга сут топшириш планини районда биринчилардан бўлиб уддалади. Ҳар бир сигирдан ўртача 3200 килограмм сут соғиб олинди. Хўжаликда ем-хашак муаммоси муваффақиятли ҳал этилган.

Маъмуриятнинг ташвишланишига ҳожат йўқдек эди. Шунга қарамай, хўжаликнинг одатдаги турмушига туб ўзгартиришлар киритишга қарор қилинди.

Ижара пудратига ўтилиши муносабати билан ферма ишчиларининг бир қисми ишдан ҳоли қилинади. Аммо улар ишсиз қолмайди. Улар учун уйларида кичик ферма ташкил этилади: хоҳловчилар бузачаларни сўқимга боқишлари мумкин. Уй фермасидаги иш меҳнат стажига киради.

Ҳозир ферма эгалари янги шароитда биринчи қишловни ўтказишмоқда. Қишда сут соғиб олишнинг камаймаганлиги қувонарлидир.

(ЎзТАГ).

ЖАҲОН ШАҲАРЛАРИДА

ДАМАШҚ. Исроил шимолидаги Мажид қамоқхонасида ётган ўн нафар фаластинлик у ерда кўтарилган ғалаённи бостириш натижасида ярадор бўлди. Ғалаён қамоқхона бошлиқларининг Исроилга қарши намойишларда қатнашган маҳбусларнинг қариндош-уруғлари билан кўришишларини бекор қилиш ҳақидаги қарорига норозилик белгиси остида бошланди. Кунларнинг бирида қамоқхонага келган бир гуруҳ фаластинликлар Исроил тақиқлаган Фаластин миллий байроғини у ерда ўрнатишга интилганликлари маъмурларнинг норозилигини келтириб чиқарди ва уларнинг қаҳру ғазабини уйғотди. Исроилликларнинг босиб олинган территориялардаги шафқатсиз репрессияларидан ғазабланган Тель-Авив Фаластин араб халқининг ажралмас ҳуқуқларини тан олишни ҳеч ҳам хоҳламаётганидан ғазабланган фаластинликлар шундай ҳаракат қилишга уриниб кўрган эдилар.

ВАШИНГТОН. Ўзларини гипертоник, деб ҳисоблаётган миллионлаб кишилар, эҳтимол, тиббий дори-дармонлардан фойдаланмасликлари яхшироқдир.

Коннектикут штати университети ҳузуридаги медицина марказининг мутахассислари ана шундай фикрни билдирмоқдалар. Асоссиз равишда дори-дармонларни истеъмол қилиш салбий оқибатларни келтириб чиқариши: одамлар тез чарчайдиган бўлиб қолиши, қон таркибида холестерин кўпайиши ва ҳатто тасодифан юз берадиган ўлим хавфи кучайиши мумкин, деб ҳисоблашмоқда улар.

«Америка медицина уюшмаси журнали» эълон қилган тадқиқотларда таъкидланишича, бутун кун давомида қон босими юқори бўладиган кишиларгина гипертонияга учраган ҳисобланади.

Америка мутахассислари қон босимини бир марта ўлчаш беморнинг ҳолати ҳақида реал манзарани тўла ифодалаб бера олмаслиги сабабли қон босимини бир кеча-кундуз давомида вақти-вақти билан ўлчаб туриш, шундан кейингина диагноз қўйиш керак, деб ҳисобламоқдалар.

ДЕҲЛИ. Ҳиндистонда атроф-муҳитга зарар келтириши мумкин бўлган саноат корхоналари қурилишига улар экологияни ҳимоя қилиш юзасидан махсус тадбирларни амалга оширганларидан кейингина рухсат берилади. Республика ҳукумати сув ва ҳаво ҳавзаси тозалигини сақлаш учун кураш олиб бориш, табиий ресурсларни металлургия заводлари, химия ва машинасозлик саноати корхоналарининг ҳалокатли таъсиридан ҳимоя қилиш мақсадида шундай қарор қабул қилди.

ИСЛОМОБОД. Миллий ассамблея мажлиси бўлаётган вақтда қуролланган номаълум киши Покистон парламенти биносига суқулиб кирди. Ассамблея мажлисида бош министр Беназир Бхутто қатнашаётган эди. Маҳаллий газеталарнинг хабарларига қараганда, ёвуз ниятли киши соқчилар эътиборини тортган ҳассага таянмай юра олмаслигига хавфсизлик хизмати ходимларини ишонтириб, ташқаридаги қўриқчилар даврасидан ўтишга муваффақ бўлган.

Ҳассанинг пастки қисмига калта милтиқ ўрнатилган бўлиб, у жуда усталик билан ниқобланган эди. Ҳасса шундоққина мажлислар залига кираверишда хизмат вазифасини ўтаётган соқчида шубҳа уйғотди. Шундан сўнг соқчи уни синчиклаб кўздан кечирди ва ташқи кўриниши беозор темир сопли ҳасса ичида нима борлигини аниқлашга муваффақ бўлди. Милтиқ ўқланган эди, эгасининг ёнидан эса эҳтиёт шарт яшириб қўйилган яна бир неча ўқ чиқди.

Хавфсизлик хизмати тергов бошлади.

Кино юлдузлари ҳар хил бўлади, аммо уларнинг тақдири, ҳаётига доир икир-чикирлар ҳамиша диққат-эътиборни ўзига жалб этади. Режисёр Жан-Жак Аннонинг «Айиқ» фильми қаҳрамони Ла Дус ҳам бундан мустасно эмас. Ла Дус француз тилида «меҳрибон» деган маънони англатади. У ҳақдаги жозибали материаллар сўнгги вақтларда деярли барча йирик ҳафталикларда пайдо бўлди.

Икки ойлик эмизикли вақтида онасидан ажратиб кино юлдузи шуҳратига яна бир нечта даъвогарлар билан бирга тарбияга берилган кичкинтой Дус тўрт ойлигидаёқ актёрлик қобилиятларини намойиш эта бошлади, кино синовларидан муваффақиятли ўтиб, ўз зеҳни ва чаққонлиги туфайли дуч келган тўсиқларни ортда қолдирди. Тўсиқлар ҳам оз бўлгани йўқ: шиддат билан оқаётган сувга сакрашга, ёввойи мушук билан олишишга тўғри келди. Кино юлдузи Голливуддаги аксарият ҳамкасблари каби анчагина инжиқ: ўзи кўрсатган ҳар бир «ҳунар» «айиқ тангаси» билан тақдирланишини талаб қилади.

СУРАТДА: «Айиқ» фильмининг бош қаҳрамонлари—«кичкинтой» Ла Дус эндиликда икки ёшда.

ТАСС фотохроникаси.

КАЛЕЙДОСКОП

«ТУЗ ВА ҚАЛАМПИР»

Парижда атиги икки саҳифадан иборат «Туз ва қалампир» ҳафтономаси чоп этилади. У сув ўтказмайдиган махсус қоғозга босиб чиқарилади. Бундай «муҳофаза» чорасининг боиси бор — ҳафтанома овқат пайтида яъни дастурхон устида газета ўқиш одатини тарк этолмаётганлар учун мўлжалланган. «Туз ва қалампир» ўз ўқувчиларини жаҳондаги ва мамлакатдаги энг долзарб воқеалар, шунингдек энг сўнгги... латифалар билан таништириб боради.

МЎЙЛОВНИ БОСИБ ОЛМАНГ!

Ҳиндистоннинг Бомбей шаҳрида истиқомат қилувчи Пандит Массадил Дин ўз мўйлови билан ниҳоятда фахрланади, ҳозир унинг мўйловининг узунлиги... икки метрга етиб қолган. Дин ўсмирлигидаёқ мўйловини асло олмасликка онт ичган экан. Шу сабабли у ҳозир мўйловни қулоқларига ўраб юради. Баъзан, йўл-йўлакай мўйлови ерга тушиб кетади, шунда у зудлик билан уни қайтадан қулоғига ўраб қўяди. Агар шундай қилмаса йўловчилар унинг мўйловини босиб олиши ҳам мумкинда.

ДЕНГИЗ ТУБИДАН КЎТАРИЛГАН КОЛЛЕКЦИЯ

Осори атиқалар департаментининг қарорига мувофиқ Ўрта ер денгизининг Александрия шаҳри яқинидаги соҳилида, Абукир буруни олдида — 1798 йилда адмирал Нельсон қўмондонлигидаги инглиз эскадраси билан Наполеон флоти ўртасидаги машҳур жанг бўлган ерда янги музей очилди. Денгиз тубидан кўтарилган археологик топилмалар музей экспозициясини ташкил этади. Вақти келиб, жанг вақтида ғарқ бўлган Наполеон флотининг бош кемаси «Ориент» музейдан марказий ўринлардан бирини эгаллайди.

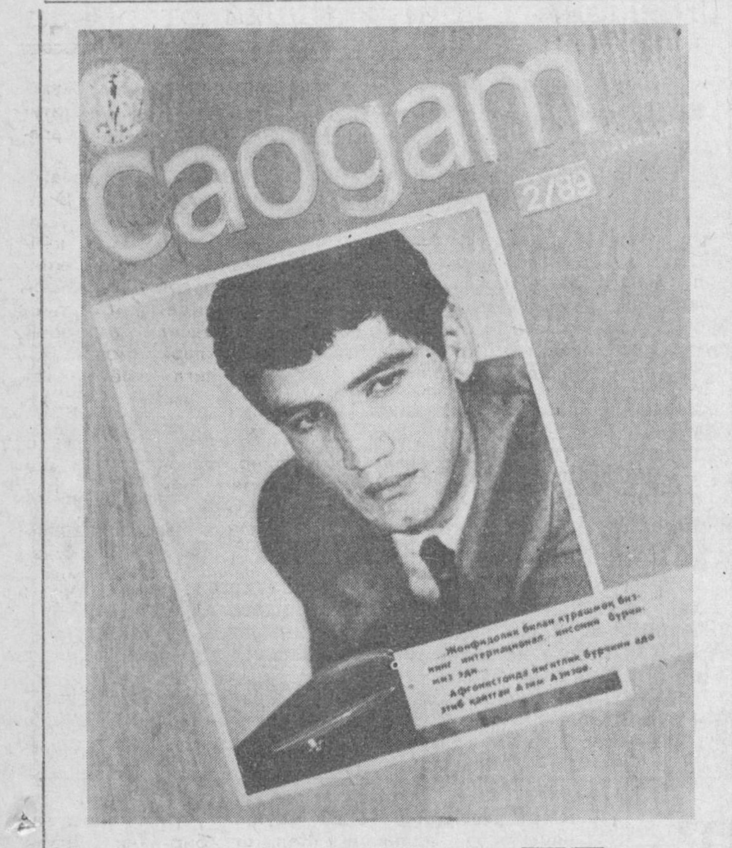

ФЕВРАЛЬ

«САОДАТ» ҲУЗУРИНГИЗГА ОШИҚАДИ

«Саодат» журналининг февраль сони муқовасини кўриб, баъзилар бироз ажабланишлари мумкин. Чунки биз ҳамма вақт муқовада қизлар, аёллар суратини ёритганмиз. Бу сафар эса суянч тоғларимиз — ўғилларимиздан бири — Азимжон Азизовнинг суратини кўраяпсиз.

Азимжон Азизов каби баҳодир йигитлар, оналарнинг ифтихори, қизларнинг севимли ёри, Ватаннинг посбонлари, куч-қудрати улар! Ҳар йили минглаб ўғилларимизни Совет Армияси сафларига кузатарканмиз, улар бизнинг тинчлигимизни, қуёшли кунлару оппоқ тонгларимизни қўриқлаб турувчи нурамас тоғларимиз эканидан фахр этамиз.

Минглаб ўғилларимиз каби Азимжон Азизов Афғонистонда йигитлик бурчини адо этди. «Қани энди, дунёнинг ҳеч ерида уруш бўлмаса, — деб ёзади Азим Азизов ҳақидаги мақола муаллифи Холида Аҳророва, — фарзандларимиз урушда иштирок этмаса-ю орден-медаллар билан қайта қуришдаги зарбдор иштироки учун тақдирланса... «Биз Азим Азизов каби довюрак ўғилларимизни, барча оқшомхонларни 23 февраль Совет Армияси куни билан «Саодат»хонлар номидан табриклаймиз.

Совет хотин-қизлари комитети пленуми қатнашчилари Арманистон ва Озарбайжон хотин-қизларига қарата мурожаатнома қабул қилдилар. «Саодат» журналининг февраль сонида ана шу пленум ҳақидаги материаллар берилган.

Журналнинг «Ёнмаган ҳақиқатлар» рубрикаси остида рус шоираси Анна Баркова ҳақида «Ёдланганлар ичра бўларман мен ҳам» номли ёднома берилган. Умри ноҳақ сургунларда ўтган Анна Баркова ўз шеърларида инсон атрофига доим очиқ кўз билан қарасин, билиб, тушуниб яшасин, деб хитоб қилади.

Лирик шоиримиз Туроб Тўланинг 70 йиллиги муносабати билан журналимизда унинг бир қатор қўшиқ ва шеърлари эълон қилинган.

Нима учун тирик етимлар кўп! Бева аёллар кўп! Биз нима қилсак, фарзандларимизни қандай тарбияласак буннинг олдини олган бўламиз. Ёзувчи Эркин Маликовнинг «Чорраҳа чироқлари» қиссасида шу муаммо ҳақида сўз боради. Журналда қиссадан парча босилган.

«Азиз меҳмонимиз» рубрикасида ҳурматли олима, Ўрта Осиё акушерлик ва гинекология илмий тадқиқот институти лаборатория мудири Галина Ҳожибоева билан суҳбатни ўқийсиз. Галина Хожибоева аёлларнинг оналик қобилияти меҳнат муҳофазаси хусусида кўпгина хайрли ишлар қилаяпти.

«Болалик чоғларимда оппоқ мис баркашларга солинган нон жийдаларни эрмак қилиб ўтирардик. Ҳозирги болалар эса жийдани билса билади, билмаса йўқ. Ақл-ҳуш билан иш қилинмагач дарёлару денгизларнигина эмас, энг оддий меваларни ҳам қуритиб ташлаш ҳеч гап эмас экан». Бу рост гапларни Тошкент область Калинин районидаги Гагарин номли совхоз партия ташкилоти секретари Муяссар Ғозихўжаева журналимиз минбаридан туриб айтаяпти.

Журналда сиз газетанинг ушбу саҳифасида танишган материаллардан ташқари жуда кўп қизиқарли муаммолар, воқеалар хусусида материаллар берилган: «Минг бир маслаҳат» рубрикасида болаларни чиниқтириш, асабни асраш, пазандалик, орасталик борасида жуда кўп фойдали маслаҳатлар борки, ҳаммаси оналарга, уй бекаларига, гўзал, қизларга аталган.

«Саодат»нинг ҳозир 1 миллион 122 мингдан ортиқ обуначиси бор. Ҳар бир хонадонда беш киши ўқиганда ҳам олти-етти миллион мухлисга эгамиз. Мана, севимли «Тошкент оқшоми» газетаси орқали яна қанча оилаларга кириб бордик. Наинки уйингизга, қалбингизга жиндек бўлса-да кириб боролсак биз «Саодат»лилар бахтиёрмиз.

Сизга дилбар, хушнуд ва хушчақчақ оқшомлар тилаймиз.

Санъат МАҲМУДОВА.
«Саодат» журнали бош редакторининг ўринбосари.

Руҳи қанотли ўғиллар ҳақида ўйлайман

1988 йил 2 октябрь куни республика телевидениеси орқали берилган Афғонистонда ўз хизмат бурчини битириб қайтган қашқадарёлик йигитнинг тақдири ҳақидаги кўрсатувни томоша қилиб, юрак-бағрим эзилиб кетди. Ўйлаб юрган фикрларимни қоғозга туширишга ҳаракат қилдим. Чунки мен ҳам афғон азобини чеккан оталарданман. 1987 йили 17 июнь куни уйга совуқ телеграмма келди: «Ўғлингиз Тошкент шаҳридаги ҳарбий госпиталда оғир аҳволда ётибди». Тезда етиб борсам, реанимация хонасида ўғлим таниб бўлмас даражада ётарди. Чап қўли умуман йўқ, чап оёғи синган. Бу кўриниш мен учун жуда даҳшатли эди. Ҳарбий госпиталга бир неча ой қатнадим. Врачлар ўғлимнинг тузалиб чиқиши учун қўлларидан келган ҳамма ишларни қилишди. Солдатлар қон беришди. Ҳарбий врачларнинг ўғлим ёнидан жилмай навбатчилик қилганларини ҳамма вақт миннатдорлик билан эслайман (мина портлаши натижасида у командирлик қилган бронетранспортёр портлаб кетган, дўстлари ҳалок бўлишган, экипаждан фақат икки киши тирик қолган экан). Ўғлим касалхонадан чиқди. Энди менинг олдимда вақтинча меҳнатга лаёқатсизликни аниқловчи комиссия (ВТЭК)дан ўтказиш ташвиши турарди. Оржоникидзе район поликлиникасига бир неча марта бордик. Ўғлим, билан врачларнинг хонаси олдида навбат кутиб турдик. Охири ҳужжатларини тўғрилаб, область ВТЭКига бордик. У ерда ҳужжатларини кўриб 45 сўм пенсия белгилашди. Гап пулда эмас. Жону жигарингга туташ ўғилни вояга етказиб, ҳарбий хизматга хушчақчақлик билан кузатиб уни юқоридагидай ҳолатда кутиб олишни душманимга ҳам раво кўрмайман. Аммо мени бошқа бир нарса шу оғир кунларда ўйлантириб қўйди. Ўғлим армия хизматигача Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг 2-курсини тамомлаган эди. Госпиталда ётган даврида институт комсомол ташкилотидан бирор кишини кўрмадик. Устига-устак ВЛКСМ Марказий Комитетининг фахрий ёрлиғини конвертда жўнатишди. Ахир бу фахрий ёрлиқни комсомол активи йиғилишларида бериш ҳам мумкин эди-ку. Ахир бу йигитлар (гап ёлғиз менинг ўғлим ҳақида кетмаяпти) бағримиздан тўрт мучаси соғ, куч-қуввати, юраги танига сиғмай, чаппар уриб чиқиб кетиб, у жаҳаннамдан ярим жон бўлиб қайтишди-ку!

Ниманинг эвазига, ким ва нима учун?

Дунёда энг муқаддас туйғу — дўстга садоқат, интернационал бурчини ҳалол адо этиш учун. Бу жонфидолик, бу ҳалолликнинг қадри, баҳосини ўғлимни Рустами достондай қилиб ҳарбий хизматга кузатиб, қайтганида таниёлмай, етмиш икки томири ларзага келган, изтироб, қон босими зўридан кўрмай қолаёзган мендек бағри яра оталардан сўранг. «Ўлсам, бирданбир чироғимни ёқадиганим», деб ўстирган ёлғизгина ўғилларининг ҳоки Афғонистонда қолган муштипар оналардан сўранг.

Бу йигитларнинг йўқотган қўллари, оёқлари, кўзларини биз энди икки дунёда қайтариб беролмаймиз.

Иккинчи жаҳон уруши тугаганига 43 йилдан ошди. Ҳануз бу уруш қатнашчиларининг, қурбонларининг кечмишлари руҳимизга қанот бахш этади. Менинг отам урушда ҳалок бўлган.

Афғон урушидан қайтганлардан ҳам нима учун ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялашда фойдаланиш мумкин эмас? Марказий газеталард Афғонистондан қанча одам ярадор бўлиб қайтганини ёзишди. Ўша ёшлар бирор ўқишни, ҳунарни эгаллаб олгунларига қадар комсомол активларидан биркитиб қўйишса, барчага маъқул иш бўлмайдими? Афғонистондан ярадор бўлиб келган ёшларга ҳарбий комиссариат ҳам кераклича ғамхўрлик қилмаяпти. Ўғлим портлаш пайтида ҳарбий билетини йўқотиб қўйган экан. Ҳарбий билетни олиш учун Оржоникидзе район ҳарбий комиссариатига бир неча марта қатнадик. Бўлим бошлиғи ҳарбий билетни тўлдириб, бизни коридорга қўйиб ўзи комиссариат бошлиғи олдига кириб кетди. Район ҳарбий комиссари подполковник бизни ўз хонасига таклиф қилиб икки оғиз илиқ гап айтишни ҳам лозим топмади. Билетни коридорга олиб чиқиб беришди. Шундай мард ўғилни вояга етказганим учун фахрланиб юрсам-да, ўғлим ярадор бўлиб қайтгандан кейинги оворагарчиликлар, баъзан инсон тақдирига беписандлик билан қарашлар менинг асабимни бузади.

Интернационалчи-жангчилардан ёшларни ҳарбий ватанпарварлик руҳида тарбиялашда Республика комсомоли Марказий Комитети, «Ёш ленинчи» ва «Комсомолец Узбекистана» газеталари авангардлик ролини ўйнасалар ярашади. Ҳар бир коллективдаги комсомол ташкилотлари, имони бутун коммунистлар Афғон урушидан омон қайтган ёшларга оталик меҳрларини бериб, уларнинг жароҳатларига малҳам бўлишса қандай ажойиб иш бўлган бўларди.

Ҳамид СУЛАЙМОНОВ,
Тошкент область Оҳангарон район, «Оҳангарон» совхози.

Ҳақиқий гўзаллик ҳақида баҳс

«ТОШКЕНТ ГЎЗАЛИ... ҚАНИ?» МАҚОЛАСИГА КЕЛГАН МАКТУБЛАРДАН

✦ Биласизларми, мени бир нарса ташвишга солмоқда. Қизларимизнинг ўзига ярашмаган ажнабий кийимларда юришларини кўрсам, уларга ачинаман, ўзимни ноқулай сезаман. Ахир инсон ўзига мос нарсаларни топиб кийинса бир ҳуснига ўн ҳусн қўшилади-ку!

Бу аҳволга озми-кўпми ўзимиз ҳам айбдор деб ўйлайман. Чунки ёшларда шарқона гўзалликка ҳавас ва унинг бой тарихига, маданиятига меҳр уйғота олмаганмиз.

Нигора ЖАҲОНБОЕВА,
Тошкент.

✦ Тошкент — ўзбек диёрининг пойтахти. Зеро, конкурсни «Ўзбек гўзали» деб атаса ҳам бўлади. Шундай экан, бу конкурсда Тошкентда туғилиб ўсган, яшаётган қизлар қатнашишлари, агар улар бошқа миллатга мансуб бўлса, ўзбек тилини билишлари керак, деб ўйлайман. Конкурс фақат кулгили ёки томошабоп нарса эмас, одамлар учун тарбиявий аҳамияти бўлсин. Конкурсни кўрган одам, айниқса ёш оилалар, бола тарбиясидаги озгина эътиборсизлик катта хато эканлигини англаб етсин, одамлар юрагида ўз тилларига меҳр уйғонсин. Конкурс ғолибининг фақат ташқи кўриниши эмас, маънавий олами, одоби, олган тарбияси-ю билими ҳам гўзал бўлсин.

Насиба МЕНГБОЕВА,
Сурхондарё область, Олтинкўл райони.

Рассом хотирасига

Изларимда қолган ер ёнаётир,
Кўксимга урилган осмон
чирпирак.
Увуллаб йиғлайди шамол
ортимдан,
Қаршимдан дарахтлар қочар
тирқираб.
Йўлимни тўсмоққа на тангри
қодир —
Ва на етар тоғларнинг бўйи.
Йўллар етолмасдан тамом бўлдилар
Югуриб кетяпман шу чопган кўйи.
Қуёш тўкаётган оташ бекордир,
Олов сачраб борар ёшсиз
кўзимдан.
О, нега у манзил кўринмаётир
Мен ўзиб чопсам-да, ўзим-
ўзимдан.
Лаҳзалар йиллардир, савол
ортиқча,
Интилманг тутмоққа Сиз ҳам
қўлимдан.
Қайтаришим керак Шуҳрат
Абдурашидни
Кесиб ўтаётган тунги йўлидан...

Гулчеҳра РАҲМОНОВА.

Чорраҳа

Ҳар бир тикувчи чеварми?

Қиз-жувонлар эгнидаги ихчам, дид билан тикилган, товус тароватли атлас кўйлаклар кимга ёқмайди? «Қандай чиройли бежирим кийимлар-а, тиккан чеварнинг қўли дард кўрмасин», дейсиз. Маълум бўладики, шу чиройли кўйлакларнинг ижодкори фабриканинг тикувчилари эмас, маҳалла тикувчилари. Бу чеварларнинг ўз мижози, ўз довруғи бор. Бу тикувчининг қадрини байрам ёки тўй-ҳашам арафасида бир кийимлик ноёб матони қўлга олиб, чеварни сўраб-суриштирганлар ва иши битиб, кўнгли хуш бўлиб қайтганлар яхши билишади. Битта бежирим, кўнглига мос кўйлак тиктириш учун берган 20—30 сўм пуллари ҳам кўзларига кўринмайди. Хўш, нега энди қимматбаҳо матолардан тикилган магазинлардаги кўйлаклар харидоргир эмас?

Демак, магазиндагиси эҳтиёжни қондирмаётгандирки, кўпчилик шундай йўлни танлашаяпти. Сифатсиз маҳсулотга кимнинг кўзи учиб турибди, дейсиз?!

Тошкентдаги «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси харидорларни тайёр кийим-бош билан таъминламоқда. Хуллас, улкан бир корхонада минглаб чеварларнинг қўли-қўлига тегмайди. Дарвоқе, улар ҳам чеварку! Магазин пештахталарида шу бирлашмада тайёрланган либослар харидор кутиб турибди. Баъзиларининг нархи арзонлаштирилганлиги ҳам сир эмас.

Бунинг сабаби нима? Нима учун давлат маблағи билан таъминлаб қўйилган фабрика, қўлида мутахассислиги бўйича ҳужжати бўлган тикувчи харидорлар талабини қондиролмайди? Буларнинг ҳаммаси масъулиятсизлик оқибати эмасми?

Корхонада материални бичишдан бошлаб, то кийимни дазмоллаб сотувга чиқариб юборишгача бўлган иш жараёнида бир либос ўнлаб тикувчининг қўлидан ўтади. Яъни, иш конвейер усулида бажарилади. Ёқа алоҳида цехда тикилса, енг яна бошқасида, қайсидир цех кўкрак олди бурмасини тикса, бошқаси этагини босади ва ҳоказо. Гапнинг қисқаси, бу ишларни бажарганларнинг ўзлари ҳам пештахтада чанг босиб ётган кийимни, хусусан, атлас кўйлакларни, кўрганида «Буни мен тикканим йўқ», деб эътироз билдириши мумкин ва бунга ҳақли. Бу кўйлак учун рағбат олувчи ҳам, танқид эшитувчи ҳам корхона. Корхонада эса минглаб тикувчи бор. Қанийди, кўйлакнинг бирор ерида «Бу кўйлакнинг чевари фалончихон», деган белгиси бўлса. Унда иш бошқача бўларди.

— Қанийди, бир цехда бир турдаги маҳсулотлар тайёрланса, ўшанда ишчилар ҳам маҳоратларига қараб танланарди: тажрибали чеварлар, уста тикувчилар — мураккаб цехларга (улар маҳсулот учун жавобгар), шогирдлар эса соддароқ кийимлар тикиладиган цехларга. Қолаверса, бу усулнинг иш юритишда яна бошқа аҳамияти ҳам бор, айтайлик, тажрибасизлар ўз малакаларини ошира бориб, уста чеварлар сафига қўшилишга ҳаракат қиладилар.

Тўғри, бунинг учун яхши мутахассис кадрлар жуда зарур. Бизда эса ишлар бир қолипга тушиб қолган. Шогирдлар чок тикишдан нарига ўтишмайди. Уста шогирдлик номигагина. Ўрни келганда, шуни айтиш кераккки, фабрикалар қошидаги курсларда назарий ўқитиш билан амалиётни бирга олиб бориш керак. Ўқувчилар қийқим материаллардан болаларга кийимлар тиксалар, бу кўргазмада тасдиқланса, савдога қўйиш ҳам мумкин бўлади. Шунингдек, тикувчилик корхоналарига ишга қабул қилиш синов йўли билан олиб борилса. Бу таклифлар юзасидан мутасадди ўртоқларнинг фикрларини билишни ҳоҳлардим. Хўжалик ҳисобининг асл моҳияти ҳам шунда-ку!

Гулчеҳра МИРЗАЕВА.

АСАБЛАРИНГИЗНИ АСРАНГ

Ҳис-туйғуга берилувчан, ортиқ даражада ҳаяжонланаверадиган кишилар ўзлари англамаган ҳолда невроз касаллигига замин яратадилар. Ундай кишилар арзимаган жисмоний иш қилсалар ҳам юрак атрофида оғриқ ҳис қиладилар, бош оғриғи, уйқусизлик, камқувватликдан нолийдилар. Улар жуда сержаҳл, жиззаки, доим ҳар нарсадан камчилик излайдиган, ваҳимачи бўлиб қоладилар. Асабийликни даволашнинг энг яхши усули — меҳнат билан дам олишни тўғри ташкил этиш, жисмоний тарбия ҳамда аутотренинг (ўз-ўзини ишонтириш)ни доимий машқ қилиш билан шуғулланишдир. Бунда ҳис-туйғуларни бошқаришни машқ қилиш, одамлар билан хушмуомала бўлиш, жанжалнинг олдини ола билишга ўрганиш жуда муҳимдир.

Баъзи ҳолларда кўп нарса ўзимизга боғлиқ эканини унутиб қўямиз. Бизда «мен олижанобман» деган бир яхши ўйин бор. Унинг мазмуни қуйидагича. Айтайлик, аввалига оилангиздагиларга (бошламасига 2 соатгача) ҳар қандай нохуш ҳодисани ҳам табассум билан қарши олишга сўз берасиз. Фараз қилайлик, автобусда сизнинг оёғингизни босиб, бунинг устига ҳақорат ҳам қилишди. Сиз эса жавоб ўрнига жилмаясиз-да, икки оғиз ҳазил гап айтасиз. Уйда ҳам, ишхонада ҳам шу кўрсатмага амал қилсангиз, сиз ғолиб келишингизга кафиллик берамиз.

Олимлар асаб зўриқишидан қутулишнинг ягона бир усули — жисмоний меҳнат эканини аллақачон исботлашган.

Бунинг бошқача йўли ҳам бор. У ҳам бўлса кулгудир. Юмор — ёмон кайфиятни даволайдиган жуда унумли восита ҳисобланади. Тур Хейердал ҳам саёҳатга отланаётиб, бекорга врачларнинг энг қувноқ, ҳазилкашини танламаган. Шунинг учун ҳам кейинги пайтда саломатликни мустаҳкамлаш ва беморларни даволашда кулгудан унумли фойдаланилмоқда. Ҳатто табобатда «кулгитерапия» деган янги атама пайдо бўлди.

Қанча ухлайсиз? Агар 7—8 соат бўлса, унда ўзингизни бардам ҳис қилишингиз учун сизга узлуксиз бадантарбия билан шуғулланиш, кун тартибига риоя қилиш, вақтида овқатланишнинг ўзи кифоя. Агар уйқусизликдан қийналсангиз, унда зудлик билан бунинг олдини олганингиз маъқул.

М. ИБРОҲИМОВА
тайёрлаган.

Жонажон Ватан бўйлаб

✦ Ашхобод. Чимкент — Нефтезаводск участкасида 50 километр узунликдаги нефть қувури ишга туширилди. Қорақумда мураккаб иш шароитига қарамай, бу объект аниқ белгиланган муддатда фойдаланишга топширилди. Ҳозир Сибирь нефти Чоржўйдаги қайта ишлаш заводига келмоқда. Нефть қувури қурилиши битказилиши билан йилига минглаб темир йўл цистерналари, юзлаб тепловозларни бўшатиб, жуда катта тежамкорликка эришилади.

✦ КИРОВАКАН. Зилзиладан зарар кўрган Кироваканда чиқарила бошланган янги даврий нашр «Дружба» деб аталади. Бу — «Кайц» деган шаҳар газетасининг рус тилидаги бепул иловасидир. Кироваканга мамлакатнинг кўпгина шаҳарларидан минглаб қутқарувчилар келган эди, энди эса минглаб қурувчилар ҳам келишди. Ишларнинг кўпайишига қараб, бу отряд ҳам кенгайиб боради. Шунинг учун маҳаллий ахборотни омма ўртасида рус тилида тарқатиш зарурати пайдо бўлди. Шаҳар партия комитетининг ташаббуси билан илова чиқарила бошланди. «Дружба»нинг биринчи сони янги Кировакан қурилишига бағишланди. Шаҳарга берилаётган аниқ ёрдам тўғрисидаги материаллар ҳам босилган.

✦ СУМИ. Сумидаги «Сумилес» ишлаб чиқариш бирлашмаси мутахассислари яратган фрезер қурилма ёғоч тайёрланадиган жойларда тўнкаларни йўқотиш ишларини тўла механизациялашга имкон беради. Қурилма «Белорус» тракторига тиркаб ишлатилади, у бир сменада йўғонлиги 75 сантиметргача бўлган беш юзтача тўнкани тагидан қирқиб ташлайди ва кўчат ўтказиш учун бир гектар майдонни тозалаб беради. Қирқилган ёғоч шу ернинг ўзида майдалаб органик ўғит қилинади. Қурилмани кўплаб ишлаб чиқариш Житомирдаги «Лесмаш» заводига топширилди. Янгилик «Лесдревмаш—89» деб аталган ўрмон машиналари халқаро кўргазмасида намойиш этишга тавсия қилинди.

ЯГОНА ОИЛА БЎЛИБ

Хакасия автоном области «Путь к коммунизму» совхози бадавлат хўжаликлардан: йиллик даромади ҳам салмоқли — миллион сўмдан кам эмас, рентабеллиги қарийб 29 процентни ташкил этади. Бу ерда кўплаб турар жойлар қурилмоқда, фақат ўтган йилнинг ўзида ўн тўрт оила томорқаси, хўжалик иморатлари бўлган шинам квартираларнинг эгаси бўлди, яна саккизта квартира қурилиши тугалланяпти. Социал соҳа ҳам ривожланаяпти. Хўжаликнинг ажойиб клуби бор, кичкинтойлар болалар боғчаларига қатнайди, ўқув комплексида умумтаълим мактабидан ташқари музикали синфлар, олис улуслардан келган болалар учун интернат ишлаб турибди. Бу йил спорт зали, профилакторий, яна бир мактаб қуриш, водопровод ўтказиш, яна бир километр узунликдаги йўлни асфальтлаш планлаштирилмоқда.

Экономика ва социал тараққиётдаги муваффақиятлар кўп миллатли аҳил коллективнинг пухта ташкил этилган, хўжалик ҳисобидаги меҳнатига асосланган. 32 миллат вакилларини — руслар, хакаслар, немислар, қирғизлар, удмуртлар, украинлар, озарбайжонлар, арманлар, ёқутлар, белоруслар, туваликлар, татарлар, лўлилар, чувашларни бир-бири билан яхши қўшничилик, кўпчилигини эса қариндошлик алоқалари боғлайди.

✦ Яков Яковлевич ва Эмма Августовна Риккертларнинг (суратда) серфарзанд интернационал оиласини совхозда ҳамма яхши танийди. Оила бошлиғи ҳам, уй бекаси ҳам обрўли, меҳнатсевар кишилар. Фарзандлари — уч ўғил ва икки қиз уларга тортди, ўзларининг тенгини топиб турмуш қуришди. Ҳозир оилада турли касб эгалари бор: чўпон пармаловчи, ўқитувчи, сотувчи, ишчи ва ҳоказо... Миллатлари ҳам ҳар хил — немис, хакас, рус, украин, мордва бор.

✦ Совхоз болалар боғчасида кичкинтойлар хакас тилига ўргатиладилар. Машғулотлар қизиқарли ўтиши, ўқув материаллари яхши ўзлаштирилиши учун тарбиячилар болалар билан халқ қўшиқларини ёдлашади, халқ ўйинларини ўйнашади. Аввалига анчагина қийинчиликлар бўлди. Чунки, тарбиячиларнинг ўзи ҳам уларни билмас эди. Ана шунда қариялар уларга ёрдамга келишди. Эндиликда бу ерда бой методик материаллар тўпланган, ўқув қўлланмаларини ўз қўллари билан ясашган.

СУРАТДА: болалар миллий «хазих» ўйинини ўйнашмоқда.

✦ Совхоз пенсионери Агния Ильинична Таштандинова (суратда) миллий нақшларнинг энг моҳир каштачиси.

В. Медведев фотолари,
ТАСС фотохроникаси.

✦ АШХОБОД. Туркманистондаги «Социализм» колхозининг чўпонлардан қайтиб келгач, яйловлардан қайтиб келгач, ўз жойларини танимай қолдилар. Чунки барханлар текисланиб, юз гектар ерга ток кўчатлари ўтқазилган эди. Олимлар агар қишда қумли тупроқ оз-оздан суғорилса, ер ости сувлари кўтарилиб, токнинг ўн метр чуқурликка борадиган илдизлари йилнинг ҳар қандай фаслида сувдан баҳраманд бўлишига имкон беришини айтдилар. Чунки қум қатлами сувни буғланишдан сақлайди. Бунинг устига қуруқ қумда ҳеч қандай бегона ўт ўсмайди, бинобарин чопиқ қилишга ҳожат қолмайди, токзорларни парваришлаш ҳаражатлари камаяди.

✦ КРАСНОСЛОБОДСК (Мордовия АССР). 377—Краснослободск территориал сайлов округининг иқтисодий-социал аҳволи паспортида статистика ва оператив ҳисобга олишнинг, шунингдек, маҳаллий аҳоли ўртасида ўтказилган савол-жавоблар ва анкеталарнинг муфассал маълумотлари мужассамлаштирилган. Бу ҳужжат округ сайлов комиссиясининг ташаббуси билан тайёрланган. Карта ва бошқа материаллар илова қилинган паспорт нусхалари рўйхатга олиш чоғида депутатликка номзодга ва унинг ваколатли кишиларига топширилди. Бу паспортлар сайловчилар талаб-эҳтиёжларини ўрганиш ва наказларини шакллантиришда яхши ёрдам бўлади. Яқин вақт ичида Мордовиянинг барча сайлов округларида ана шундай паспортларни тайёрлаш мўлжалланган.

✦ МИНСК. Минскдаги Киров номли станоксозлик бирлашмасининг мутахассислари бутун бошли дурадгорлик устахонасини бир чемоданга жойлаштирдилар. Бу ерда ишлаб чиқарила бошлаган ва рўзғорда ишлатиладиган ёғочни қайта ишловчи ихчам дастгоҳлар рандалаш, арралаш, пармалаш, фрезерлаш ишларини бажара олади ва асбобларни чархлайди. Конструкторлик бюросида уйдаги ва бошқа устахоналар учун яна бир митти универсал дастгоҳ яратилмоқда. Бу дастгоҳ металл буюмлар ясашга мўлжалланган.

✦ МУРМАНСК. «Апатитстрой» трестидан пенсияга чиқаётган И. Алферовга ўртоқлари фақат яхши тилаклар айтибгина қолишмади. У меҳнат коллективи кенгаши қарори билан бу ерда жорий этилган янги пенсия имтиёзларидан биринчи бўлиб фойдаланадиган бўлди. Эндиликда «Апатитстрой»да камида ўттиз йил ҳалол меҳнат қилган ҳар бир ветеран пенсияга чиқиш чоғида олти юз сўм пул мукофоти олади. Пенсия пулига эса унга корхона фондидан ҳар ойда ўттиз сўм қўшимча тўланади. Трест йилига бир марта пенсионерларга дам олиш жойига купели вагонда бориш ҳақини тўлашни ҳам ўз зиммасига олади.

(ТАСС).

Биласизми?

ЭНГ УЗУН ПОВЕСТЬ

✦ Бу асар 1957 йили 82 ёшида вафот этган Адели Гаррисон исмли аёл қаламига мансубдир. «Хотинимнинг васиятлари» деб аталувчи бу асар Америкада ҳар ҳафта чиқадиган газеталарнинг бирида 41 йил мобайнида эълон қилинган.

ЭНГ ЙИРИК МУЗИКА АСАРИ

✦ Американлик композитор Самюэль Дюн хор учун энг йирик музика асари яратган. Унинг ораторияси етти минг кишига — беш минг ижрочига ва икки минг музикачига мўлжалланганди. 1957 йили яратилган бу антиқа асар бугунги кунгача бирор марта ижро этилмаган. Чунки уни ижро этувчи ансамбль ташкил этишнинг имконияти йўқ.

Ғуломжон ЮСУПОВ
тайёрлаган.

«САЁҲАТЧИ» ЎСИМЛИК

⊙ ЖАНУБИЙ Америкада селагинелла деган ажойиб бир ўсимлик бор. Қурғоқчилик бўлиши билан бу ўсимлик илдизларини ердан йиғиштириб, ғужанак бўлиб оладида, шамол эсган томонга юмалаб кетаверади. Нам тупроққа етиб келгач, у илдизларини ерга юбориб, яна ўсимликка айланади.

БИЗ ҚАНЧА ЮРАМИЗ?

⊙ ОДАМ бир кунда ўртача 20 минг қадам, йилига 70 миллион қадам, 70 йилда эса деярли 500 миллион қадам юриши ҳисоблаб чиқилган. Ҳар киши ўртача 70 йил умр кўрганда, 384 минг километр йўл босади. Бу ердан ойгача бўлган масофага тенг.

Бошқача айтганда, одамнинг умри давомида босиб ўтган йўли билан ер шарини экватор бўйлаб 9 мартадан ортиқ айланиб чиқиш мумкин экан.

София ХАБИБУЛЛИНА,
пенсионер.

Гўшт фойдалими?

Бу озиқли моддани деярли ҳамма истеъмол қилади, аммо унинг хосиятларини ҳаммамиз билмасак керак. Шу ҳақда фикр юритамиз.

Буюк аллома Абу Али ибн Сино шундай деган эди: «Гўшт танани мустаҳкамлайдиган таом бўлиб, у бошқа овқатларга нисбатан қонни тезроқ кўпайтиради». Буни қарангки, ҳакимнинг мазкур фикрини замонавий медицина ҳам тасдиқлайди. Гўшт асосан оқсиллардан таркиб топган. Мол гўштида 18—20 фоиз оқсил, қўй гўштида 19,8 фоиз, қуш гўштида 21 фоиз оқсил бўлади. Шуни алоҳида қайд этиш керакки, гўшт оқсили таркибида ўрни алмашмайдиган аминокислоталар борлигидан қимматли ҳисобланади. Таркибида В группа витаминлари, минерал моддалар — темир, руҳ, фосфор ва калий бор.

Энг яхши гўшт — қўй гўштидир. Қора қўйнинг гўшти енгилроқ ва лаззатли бўлади. Новвоснинг гўшти ҳам шундай. Гўшт танлаганда шунга эътибор берингки, энг яхши ва сингувчан гўшт чуқур жойлашиб, суякка яқин турган гўштдир.

Гўшт гавдани қувватли қилувчи ғизодир. Овқатларнинг ичида тезроқ қонга ўтадигани ҳам гўштдир. Семиз гўшт ва тузланган гўштнинг озиқлиги кам бўлиб, фақат овқатга маза беради. Мол гўшти кўп озиқли бўлади, лекин ғализ озиқ беради. Мол гўштини меъёридан ортиқ истеъмол қилинса доғ пайдо қилади. У қўтир ва темирўткини пайдо қилади, веналар кенгайишини келтириб чиқаради.

Гўшт меъёрида истеъмол қилингани маъқул. Ҳар куни бир маҳал ейилса бўлади. Нега шундай? Чунки гўштда ёт (экстрактив) моддалар ҳам кўп бўлади. Бу моддалар таркибида пурин бўлиб, киши организмида пешоб кислотасига айланади. Пировардида натрийли пешоб кислотасининг кристаллари бўғинларда йиғилиб, подагра деган хасталикни келтириб чиқаради. Айниқса ёт моддалардан—азотли моддалар қари кишиларга, гастрит, ошқозон яраси бор кишиларга зарарли таъсир қилади. Сабаби, бу моддалар ошқозон ширасининг ажралиб чиқиш фаолиятини кучайтиради.

Энди балиқ гўшти ҳақида икки оғиз сўз. Бошқа гўштларга нисбатан балиқ гўштида турли хил озиқли моддалар кўпроқ бўлади. Таркибида оқсил, ёғ, фосфор, темир, калийлардан ташқари йод, фтор, витаминлардан — В, Д, А бор. Балиқ гўшти енгил ҳазм бўлади. Бошқа гўштдан фарқлироқ, балиқ гўштида бириктирувчи тўқима оз. Балиқ гўштини ҳамма истеъмол қилса бўлаверади. Ошқозон ёки жигар касаллигига дучор бўлган кишилар қайнатма ҳолида истеъмол қилсалар маъқул. Уй шароитида балиқни тузлаб, дудлаб бўлмайди. Чунки балиқ ичагига ботулизм қўзғатувчиси тушиб қолиш эҳтимоли бор. Сўнг киши оғир асоратларга дучор бўлиши мумкин.

Мирзамир МИРЗАШАРИПОВ,
фарғоналик форишунос.

Реклама ва эълонлар

ТЎЛА ХЎЖАЛИК ҲИСОБИ ВА ЎЗ-ЎЗИНИ МАБЛАҒ БИЛАН ТАЪМИНЛАШ ШАРОИТИДА ИШЛАЁТГАН КООПЕРАТИВЛАР ВА КОРХОНАЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ

Д и қ қ а т и г а

СССР Турар-жой социал банкининг Тошкент область бошқармаси қошида

кооперативлар, корхоналар, ташкилотларга пулли хизмат кўрсатиш бўйича малакали ходимлардан

ГРУППА ТАШКИЛ ЭТИЛГАН

Мазкур группа шартнома асосида кооперативларга иқтисодий, инженерлик-назорат ишлари ўтказиш, кредитлаштириш, ҳисоб-китоб масалалари бўйича маслаҳатлар бериши, пул хўжалигини юритишни ташкил этиш ва бошқалар бўйича пулли хизмат кўрсатади. Шунингдек, корхоналар ва ташкилотларнинг хўжалик-молиявий фаолиятини соғломлаштириш мақсадида уни таҳлил этиб беради.

Группа ҳар куни соат 8.00 дан 10.00 гача ва 18.00 дан 20.00 гача, шанба кунлари соат 9.00 дан 15.00 гача ишлайди.

Справкалар учун телефон: 41-81-37.

Адрес: Тошкент шаҳри, Абай кўчаси, 10«а» уй.

ҲИСОБЛАШ ТЕХНИКАСИ РЕМОНТИ ВА УНГА ТЕХНИК ХИЗМАТ КЎРСАТИШ ТОШКЕНТ ТАЖРИБА ЗАВОДИ

1989 йил учун

ҳисоблаш техникаси, ёзув машиналари ва ташкилий техника воситалари техник сервиси бўйича

ШАРТНОМАЛАР ТУЗАДИ

АГАР СИЗ:

— барча типдаги электрон-ҳисоблаш клавишли машиналари;
— фактура-бухгалтерлик машиналари ва аппаратлари;
— нусха кўчириш-кўпайтириш техникаси;
— ёзув техникаси;
— СМ-1600, СМ-1700 типидаги ЭҲМлар;
— Автоматлаштирилган ишчи ўринлари;
— барча типдаги шахсий компьютерларга хизмат кўрсатиш ва ремонт қилиш бўйича

юқори малакали маслаҳат олишни хоҳласангиз

БИЗГА МУРОЖААТ ЭТИШИНГИЗ МУМКИН:

Завод регионимизда кафолатли-тайёрловчи ҳисобланади.

Ремонт ва техник хизмат кўрсатиш учун зарур бўлган барча эҳтиёт қисмлар заводда керакли миқдорда мавжуд.

МАЛАКАЛИ МУТАХАССИС

— фойдаланишга топшириш;
— гарантияли ва ундан сўнгги ремонт;
— техник хизмат кўрсатиш;
— комплекс хизмат кўрсатиш;
— машинанинг техник ҳолатини экспертизадан ўтказиш;
— ПЭҲМ янги программ воситалари бўйича зудлик билан ўргатиш;
— программ воситаларнинг вазифаларини

НАМОЙИШ ЭТИШ ИШЛАРИНИ БАЖАРИБ КЎРСАТАДИ.

Шунингдек, завод ўз материали ёки буюртмачи материалидан ностандарт жиҳозлар (шкафлар, столлар, қоғоз кесадиган машина ва бошқа буюмлар)ни ҳам тайёрлаб беради.

ИЛГАРИ ЗАВОД БИЛАН ШАРТНОМА ТУЗГАН ТАШКИЛОТЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Агар сиз шартнома муносабатларини тугатиш ҳақида ишонч хати олмаган бўлсангиз тузган шартномангиз 1989 йилга ҳам ўз-ўзидан узайтирилган.

Адрес: 700156, Тошкент шаҳри, Сегизбоев кўчаси, 1-уй. Телефонлар: 76-87-36, 76-13-60. Телетайп: 116184 Гамма.

ДИҚҚАТ! Завод 1989 йил планини тузишни тамомламоқда ва барча буюртмачилардан зудлик билан шартнома тузишларини сўрайди.

АГАР СИЗ ЗАВОД БИЛАН ШАРТНОМА ТУЗГАН БЎЛСАНГИЗ, ТЕХНИКАНГИЗ ҲАМИША СОЗЛАНГАН БЎЛАДИ.

ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ, ҚАЙТА ЎҚИТИШ ВА КАСБГА ЙЎЛЛАШ МАРКАЗИ

ГОСКОМТРУД УзССР

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

«АНТИКОР» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА

Электротехника ихтисосликлари: Тошкент шаҳри ва унинг атрофидаги ер ости коммуникацияларини, электрдан ҳимоя қилиш системаларини монтаж қилиш, созлаш, капитал ремонтдан чиқариш ва фойдаланиш бўйича ишчи ҳамда инженер-техник ходимлар

«АРИАДНА» КООПЕРАТИВИГА

тикувчи-мотористкалар, тўқувчилар. Кооператив қошида «НИВА», «СЕВЕРЯНКА» машинкаларида тўқишни тезлик билан ўргатиш курслари ташкил этилган.

«МЕДТЕХНИКА» ТОШКЕНТ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ-САВДО КОРХОНАСИГА:

электрон-медицина аппаратуралари, КИП ва автоматика, электроника, паст ҳароратли совутиш қурилмалари, алоқа бўйича инженерлар; қурувчилар, электрон аппаратуралари бўйича технологлар, I—II категорияли конструкторлар, физик-химиявий ва оптик асбоб-ускуналар ремонти бўйича техниклар.

МАЪЛУМОТЛАР ВА ИШГА ЙЎЛЛАНМАЛАР ОЛИШ ЮЗАСИДАН ҚУЙИДАГИ АДРЕСЛАРГА МУРОЖААТ ҚИЛИНСИН:

ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ МАРКАЗИ — Космонавтлар проспекти, 6-уй.
АКМАЛ ИКРОМОВ РАЙОН БЎЛИМИ — Фарҳод кўчаси, 21-уй.
КУЙБИШЕВ РАЙОН БЎЛИМИ — К. Маркс кўчаси, 59-уй.
КИРОВ РАЙОН БЎЛИМИ — Энгельс кўчаси, 48-уй.
ЛЕНИН РАЙОН БЎЛИМИ — Т. Шевченко кўчаси, 64-уй.
ОКТЯБРЬ РАЙОН БЎЛИМИ — У. Юсупов кўчаси, 3-уй.
СОБИР РАҲИМОВ РАЙОН БЎЛИМИ — Қорасарой кўчаси, 270-уй.
СЕРГЕЛИ РАЙОН БЎЛИМИ — Спутник массиви, 2-квартал, 69-уй.
ФРУНЗЕ РАЙОН БЎЛИМИ — Шота Руставели кўчаси, 87-уй.
ҲАМЗА РАЙОН БЎЛИМИ — Ҳасанова кўчаси, 10-уй.
ЧИЛОНЗОР РАЙОН БЎЛИМИ — Чилонзор массиви, 2-квартал, 3-уй.

Реклама ва эълонлар

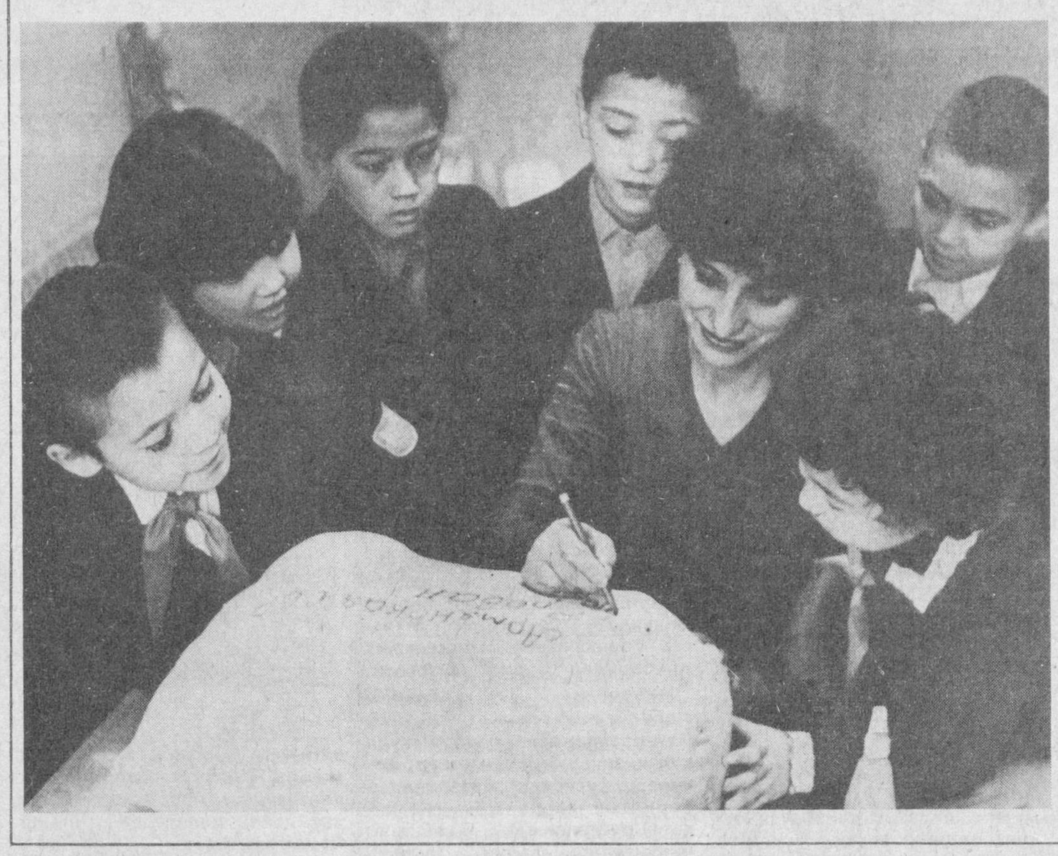

Арман халқининг бошига тушган кулфат мамлакатимиздаги барча кишилар, катта-ю кичикни чуқур изтиробга солди. Қардошларимиз жароҳатидан ҳали ҳам қалблар азият чекмоқда.

Шу кунларда барча Арманистонда бўлаётган ўзгаришлар, зилзила рўй берган жойдаги ободончилик ишларини матбуот орқали кузатиб, ёрдам қўлини чўзишаяпти. Бу хайрли ишдан педагогик коллективлар ва ўқувчилар ҳам четда қолишмаётир.

Тошкент шаҳридаги 99-мактабда Арманистондаги табиий офат ҳақида ҳикоя қилувчи стенд тайёрланди. Ўқувчилар жабрланганларга пальто, шапка, кўйлак ва бошқа кийим-кечаклар жўнатишаяпти.

Сиз кўриб турган ушбу суратда ўқитувчи А. Юлдузхўжаеванинг 8-синф ўқувчилари билан қардошларга юбориш учун посилка тайёрлаётган пайти акс эттирилган.

Р. Альбеков фотоси.

Акс садо

«Разолат»

«Тошкент оқшоми» газетасининг 1989 йил 16 январь сонида юқоридаги сарлавҳа остида эълон қилинган мақола кўплаб оқшомхонларда катта қизиқиш уйғотди. Маълумки, мақолада шаҳримиздаги қуролли жиноий группалардан бирининг қилмишлари фош этилган эди. Тошкент шаҳар халқ суди жиноятчиларни турли муддатларга озодликдан маҳрум этди. Редакцияга келаётган хатларда оқшомхонлар мақола юзасидан ўзларининг фикр-мулоҳазаларини билдирганлар. Қуйида ана шу хатлардан айримларини эътиборингизга ҳавола этамиз.

САБОҚ БЎЛСИН

«Разолат» мақоласини аянчли изтироб билан ўқиб чиқдим. Афсуски, шундай тўкин, фаровон ҳаётимизда айрим ярамас, нопок шахслар ҳам учраб туради. Мақолада айтилишича, Анзаров тўдасининг жинояти шундай кўпки... Лекин менинг назаримда суд Анзаровга нисбатан бўш жазо берган. Ўн беш йил унга камлик қилади. Ўн беш йил бир пасда ўтиб кетади. Бироқ у қутулиб чиққач, бу жиноий ишини давом эттирмайди, деб ким кафолат бера олади. Баъзида қонунларимизнинг ўта жўнлигидан хафа бўлиб кетасан киши. Бировларнинг ҳисобига яшайдиган бундай кимсаларни олий жазога ҳукм қилиш керак. Чунки улар қанчадан-қанча одамларни қон қақшатган, қотилликкача боришган. Уларга берилган энг оғир жазо бошқаларга сабоқ бўлсин.

Г. ОРТИҚОВА,
Андижон шаҳри.

ҚАТТИҚ ЖАЗОГА ЛОЙИҚ

«Разолат» мақоласини ўқиб, даҳшатга тушдим. Афсуски, бундай группалар ҳамон «фаолият» кўрсатиб юрибди. Улар ортидан нопоклик, қабоҳат, разолат, хиёнат, виждонсизлик, ифлослик эргашиб юради. Бундайларни фош этиш ва оғир жазолаш керак. Бундайлар бор экан, ҳаётимиз хира бўлиб тураверади. Одамларни нопок йўлларга бошловчи Увайс Анзаровга ўхшаганлар қаттиқ жазога лойиқ.

М. САРИМСОҚОВА,
студент.

ЛОҚАЙД БЎЛМАЙЛИК

«Разолат» сарлавҳаси остида берилган мақолани ўқиб, Увайс Анзаров ва унинг шерикларидан жуда ҳам нафратланиб кетдим. Ҳақиқатан ҳам безорилар кундан-кунга кўпайиб кетаяпти. Кўчада юриб бўлмаяпти, ўғрилар албатта пулингиз борми, тилла тақинчоғингиз борми тортиб олишади. Мен истиқомат қилаётган жойда ҳам ўғрилар гоҳ у уйни, гоҳ бу уйни шип-шийдон қилиб кетаётганлигининг гувоҳи бўлаяпмиз. Масалан, «Пилла» маҳалласидаги бир уйда эр-хотинни даҳшатли аҳволда қийнашган, занжирлаб бўйнидан бўғишган ва қизитилган дазмол билан босишган. Хуллас, уларни ваҳшийларча ўлдиришиб, бор-йўғини олиб кетишган. Бундай воқеалар жуда кўп бўлаяпти, ахир!..

Биз ҳаммамиз ўғил-қиз ўстиряпмиз. Кўпгина ёшларни шунга ўхшаган группалар йўлдан уриб, ўғирликка, нашавандликка ўргатяптилар. «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси тўғрисидаги «Лакомка»да кўпинча бир группа ёшлар йиғилишиб, қоронғи тушиши билан қаёққадир кетишади. Бирор бир милиция ходими келиб, уларни суриштирмайди. Ота-оналари ҳам билмаса керак. Ёшлар тарбиясига лоқайд бўлмайлик. Лоқайдлик хунук оқибатларга олиб келади.

Тошкент область, Оржоникидзе районидаги Ленин номли совхознинг Гулистон кўчасида яшовчи бир группа аёллар.

МЕҲРСИЗ ДЕБ ЎЙЛАМАНГЛАР

«Разолат» мақоласини ўқиб, Тошкент шаҳар халқ суди чиқарган ҳукмдан норози бўлдим. Мақолада айтилишича, Анзаров тўдасининг қилмишлари тўла тилга олинмаган. Лекин мақоладан шуни сезиш мумкинки, Анзаров тўдаси жуда кўплаб қабиҳ ишларни қилган. Қанчадан-қанча одамлар озор чеккан. Ҳатто одам ўлдиришгача боришган. Балки мени меҳрсиз дейишингиз мумкин. Аммо менинг фикримча, уларнинг қилмиши олий жазога лойиқ. Шахсан Анзаровни шундай жазога лойиқ, деб биламан.

НУРМАТОВА,
Самарқанд область, Каттақўрғон райони.

БИР ЁҚАДАН БОШ ЧИҚАРИБ

Мен «Тошкент оқшоми» газетасининг доимий мухлисиман. Айниқса, «Жамият ва қонун» рубрикаси остида берилаётган материалларни синчиклаб ўқиб бораман. Бу сафар «Разолат» мақоласини ўқиб, вужудим қақшаб кетди. Наҳотки, ҳали ҳам орамизда ана шундай ашаддий ёвуз ниятли кишилар бор бўлса?! Айни қайта қуриш даврида орамизда бундай кишилар бўлмаслиги керак. Улар ишларимизни қайта қуришга, ҳаётимизни фаровонлаштиришга тўсқинлик қиладилар. Бундайларни йўлимиздан супуриб ташлашимиз керак. Менимча, уларни ҳеч чўчимасдан олий жазога ҳукм қилавериш керак. Ахир қачонгача одамлар бундайлардан юрагини ҳовучлаб яшайдилар? Ахир бундай тўдалар қачон барҳам топади? Бундайларга қарши ҳамма бир ёқадан бош чиқариб, ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари билан биргаликда курашишлари керак.

С. ҲАСАНОВА,
ўқитувчи.

Ия наҳотки?!.

Томоша татимади

6 февраль куни оиламиз билан севимли хонанда Бахтиёр Тўлаганов ва Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Зиёда Мадраҳимовалар иштирокидаги концертни томоша қилиш учун Тошкент Давлат циркига бордик.

Эшикдан ичкари киришимиз билан совуқ ҳаво юзимизга урилди. Ҳайрон бўлиб бир-биримизга қарадик. Балки, фойе совуқ бўлса керак дегандик, афсус, асосий зал ҳам ундан қолишмас экан.

Баъзилар маданият масканига келаётгани учун енгил кийинишибди, бирин-кетин аксириб, йўтала бошлашди. Ён-атрофимиздагилар «Бошида совуқроққа ўхшаб туюлади, бироз ўтгач исиб кетади», деб бир-бирларига далда беришарди.

Концерт бошланди. Шунда ўғилчам:

— Ойижон, қаранг, одамларнинг оғзидан тутун чиқаяпти, — деди.

— Тутун эмас, бу ер совуқроқ бўлгани учун буғ чиқаяпти, — дея уни юпатдим.

Саҳнага Бахтиёр Тўлаганов, сўнгра ҳарир кийимда раққоса чиқди...

Залдан чиқиб кетайлик десак, концерт яхши бўлаяпти. Бошқа томондан эса совуқ аъзои-баданимиздан ўтиб борарди. Томошанинг охиригача чидаган бўлсак ҳам, яйраб дам ололмадик.

Шу ўринда бир савол туғилади: цирк биносида концерт онда-сонда бўлади. Нега шароит яхшилаб қўйилмайди? Катталар майли, бундай аҳволда концертга келган болаларнинг ҳоли не кечади? Шулар ҳақида жиддий ўйлаб кўриш керак.

М. АКРОМОВА.

Бу—қизиқ!

Гданьсклик бешовлон ҳақида

Яна машҳур «гданьсклик бешовлон» эгизаклар журналистларнинг диққат марказида бўлиб қолди. Ҳар галгидек бунга уларнинг туғилган куни сабаб бўлди. Буниси 17 чиси эди.

Ҳозир бу поляк порт шаҳри аҳолиси Адам, Петр, Роман, Агнешка ва Еваларни учратишганда ана «беш ажралмас ва кучук» дейишади.

Улар 1971 йил охирида юқорида тилга олинган тартибда дунёга келишганди. Бу «гданьсклик бешовлон» ҳақидаги хабар бир лаҳзада дунёга тарқалган эди ўшанда. Уларнинг онаси Леокадия Рихтерова ҳали ўзига келиб улгурмасдан бурун чақалоқларга бутун мамлакат ўз эътибори ва ғамхўрлигини қаратган эди. Врачлар унга эгизакларни «ваъда» қилишган, чақалоқларни уйда унинг эри ҳамда икки катта ўғиллари сабрсизлик билан кутишарди.

Табрик телеграммалари фақат Польшадангина эмас, бутун дунё бўйича келарди, деб эслайди кейинчалик эгизакларнинг онаси. Врачлар олдида эса ҳали нимжон болакайлар организмини нормал ишлашини таъминлашдек жиддий муаммо турарди. Ахир бир вақтнинг ўзида беш боланинг туғилиши ҳар доим ҳам юз бермайди-да. Шундай бўлса-да, Гданьск медицина ходимлари бу ишни жуда яхши уддалашди.

Ҳозир бу беш эгизаклар худди икки томчи сувдек бир бирига жуда ўхшайди. Тўғри, улар ҳар хил кийинишади. Бу ҳақда ойиси кулиб ажратишга осон» дейди. Уларнинг хулқ-атворлари ҳам йил сайин ўзгариб боряпти.

Адам — қизиққон, усталикни яхши кўради, алоқа техникумида ўқийди. Петр — унинг акси, босиқ, нима иш қилса бафуржа бажаради, электроникага қизиқади, техник мактабда таълим олади. Романни ҳамма нарса қизиқтиради. Гарчи у, механика техникумида ўқиса ҳам барча нарсадан чизишни афзал билади. Опа-сингилларнинг характери жуда ўхшаш. Иккаласи ҳам меҳнаткаш, биргалашиб ўзаро сирлашишни севишади. Агнешка озиқ-овқат саноати техникумида ўқийди. Ева эса ўрта мактабни тугатяпти.

Рихтеровлар уйида ҳамиша қувноқлик ҳукмрон. Бизнинг давримизда етти болали оила кам учрайдиган ҳол. Уларнинг отаси ҳарбий, уйда кам бўлади. Аммо оналари Леокадиянинг таъкидлашича, отасининг буйруғига ҳамма бирдек итоат қилади. Ушбу Дембова кўчасидаги мўъжазгина уйдан сира кулгу аримайди.

Уйнинг ўзи ҳам гуллар билан бурканган. Бунда оиланинг ҳар бир аъзоси учун кўп нарсалар муҳайё. Иккинчи қаватда еттита хона, пастда эса катта ошхона, ҳаммом, оддий овқатланиш хонаси бор. Бир сўз билан айтганда ҳар ким ўз севган машғулоти билан шуғулланадиган жойга эга.

Бешовлоннинг туғилган кунлари қандай нишонланди, деган саволга уларнинг ота-онаси, ҳар доимгидек оила ва яқинларимиз иштирокида нишонладик, деб жавоб беришди. Байрамона тушлик уюштирдик. Рихтеровлар одатига кўра улар ҳамиша биргалашиб тушлик қилишади.

Ота-оналарининг таъкидлашича, бу 17 йил бир лаҳзада, ҳеч бир шов-шувсиз ва ортиқча ташвишсиз ўтиб кетди. Биз ҳамиша давлатнинг, шаҳар ҳокимиятининг, самимий қўшниларнинг ғамхўрлигини ҳис қилиб турдик.

Бир йилдан сўнг «гданьсклик бешовлон» ўзларининг навбатдаги туғилган кунларини нишонлашади, бу галгиси эса улар учун жуда машҳури бўлади, чунки улар балоғат ёшига етишади. Бир йил ўтгач ўзларининг ўқув юртларини ҳам тугатишади, бироқ, улар бир умр бирга бўлишни хоҳлашар эканлар. Бунинг сабаби эса қоп-қора Диана лақабли ит экан. Ахир уни беш бўлакка бўлиб бўлмайди-да! Ҳатто сайрга ҳам у бешовлон бирга бўлганига ишонч ҳосил қилгандагина чиқаркан.

«Вечерние новости» газетасидан.

Хандалар

РЕСПУБЛИКА ЭКАН-ДА?

Шифокор қабулига кирган бемор шикоят қилди:

— Дўхтир, бир ҳафтадан бери лунжим оғрияпти, нима бўлди экан?

Врач бармоқлари билан кўрсатилган жойни босиб кўриб:

— Юзингизнинг мана бу области шамоллабди,— деди.

Бу гапни эшитиб бемор ҳайрон бўлди:

— Унда башарам республика эканда.

ҚИЛТАНОҒИ БОР

Бир киши аскиячи дўстидан сўради:

— Йигирма беш йилдан бери давраларда аския ва ханда айтасан. Шуларни матбуотда эълон қилсанг бўлмайдими?

— Бўлмайди!

— Сабаб?

— Жиндек қилтаноғи бўлмаса ханда чиқмайди.

— Тўғри, лекин матбуотга бунинг нима алоқаси бор?

— Қилтаноғи бўлса матбуотда чиқмайди...

Убайдулла АБДУЛЛАЕВ.

Редактор ўринбосари
С. Б. ЁҚУБОВ.

Реклама ва эълонлар

ТОШКЕНТНИНГ ЭНГ ГЎЗАЛ ВА ДИЛБАР ҚИЗЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг Ёшлар уйи, «Совет Ўзбекистони санъати» журнали, «Ёш ленинчи» газетаси

СИЗЛАРНИ «ТОШКЕНТ ГЎЗАЛИ — 89» ШАҲАР ГЎЗАЛЛИК КОНКУРСИДА

ИШТИРОК ЭТИШГА

Таклиф этади

Конкурсда 16 ёшдан 28 ёшгача бўлган барча қизлар қатнашишлари мумкин.

Конкурс жараёнида жисмоний мукаммаллик, ақлий, маънавий камолот даражаси, кўркамлик ва дилбарлик, муомала эстетикаси, умумий ўсиш уйғунлиги каби жиҳатлар ҳар тарафлама ўрганиб чиқилади ва баҳоланади.

Конкурс ғолибасига топшириладиган 1-совриң — «Тошкент гўзали — 89» унвони ҳамда чет элга бориш учун бепул йўлланмадан иборат. Бундан ташқари — конкурс лауреати Бутуниттифоқ, жаҳон гўзаллик конкурсида қатнашиш ҳуқуқига эга бўлади.

Конкурсда қатнашиш истагини билдирган барча қизлар 1989 йил 15 мартга қадар қуйидаги адресга ариза беришлари керак. Пахтакор кўчаси, 5-уй, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг Ёшлар уйи, маданий-оммавий ишлар бўлими.

Ўзингизни қизиқтирган барча масалалар юзасидан 41-45-20, 41-22-41, 41-22-52 телефонлари бўйича мурожаат қилишингиз мумкин.

«ЎЗБЕККОНЦЕРТ»

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

17, 18, 19 ФЕВРАЛЬ СОАТ 19.30 ДА

«СЕВГИ ТАРОНАЛАРИ»

ҚАТНАШАДИЛАР:

лирик хонандалар: АБДУРАУФ ОЛИМОВ (Ленинобод), МАҲМУДЖОН АЗИМОВ, ҚОДИР МИРАШУРОВ, БАХТИЁР ХОЛХЎЖАЕВ;

I Бутуниттифоқ «Янги овозлар» эстрада конкурсининг лауреати

ЮЛДУЗ УСМОНОВА

РАҚҚОСАЛАР: Ўзбекистон ССР халқ артисти, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати

ҚИЗЛАРХОН ДЎСТМУҲАМЕДОВА

Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артистлар: Зиёда МАДРАҲИМОВА, Ўғилой МУҲАМЕДОВА, Гулчеҳра ФОЗИЛЖОНОВА;

Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артист, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати ОДИЛ КАМОЛХЎЖАЕВ.

ПРОГРАММАНИ ОЛИБ БОРАДИЛАР: IV аския ва қизиқчилар конкурсининг лауреати ОБИД АСОМОВ ва БОТИР МУҲАММАДХЎЖАЕВ.

Постановкачи режиссёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист, Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофотининг лауреати АБДУРАШИД РАҲИМОВ.

Билетлар соат 14.00 дан сотилади.

Театр

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 15/II да **Жизель**, 16/II да **Пиковая дама.**

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 15/II да **Куёв.**

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 15/II да **Табассум оқшоми**, 16/II да **Нурхон.**

Кино

15 ФЕВРАЛДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «КИНГ КОНГ ТИРИК» (катта зал, 18.30, 20.40); «МЕНИНГ ИСМИМ АРЛЕКИНО» (кичик зал, 17, 19.30).

Чайка — «КИНГ КОНГ ТИРИК» (18.30); «АЖДАҲОНИ ЎЛДИРИНГ» (21.00).

Тошкент Советининг 50 йиллиги—«МЕНИНГ ИСМИМ АРЛЕКИНО» (18.30, 21.00).

Ватан — «КИНГ КОНГ ТИРИК» (18.30, 20.45).

Қозоғистон — «МЕНИНГ ИСМИМ АРЛЕКИНО» (18, 20.00).

Искра — «ТЎРТ ОҒАЙНИ» (17, 20.00).

К. Ёрматов номли — «ГАНГ, СУВЛАРИНГ ЛОЙҚАЛАНДИ» (17, 20.00).

ВЛКСМ 30 йиллиги — «УТИНИООЗЕРСКДАГИ ВОҚЕА» (жуфт соатларда).

Нукус — «ҚОНУНДАГИ ЎҒРИЛАР» (17, 19, 21.00).

Восток — «КИНГ КОНГ ТИРИК» (16, 18.30).

16 ФЕВРАЛДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «КИНГ КОНГ ТИРИК» (катта зал, 11, 13.30, 16, 18.30, 20.40); «МЕНИНГ ИСМИМ АРЛЕКИНО» (кичик зал, 12, 14.30, 17, 19.30).

Чайка — «КИНГ КОНГ ТИРИК» (11, 13.30, 16, 18.30); «АЖДАҲОНИ ЎЛДИРИНГ» (21.00).

Тошкент Советининг 50 йиллиги—«МЕНИНГ ИСМИМ АРЛЕКИНО» (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45).

Ватан — «КИНГ КОНГ ТИРИК» (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45).

Қозоғистон — «МЕНИНГ ИСМИМ АРЛЕКИНО» (11, 12, 14, 15, 17, 18, 20.00).

Искра — «ТЎРТ ОҒАЙНИ» (11, 14, 17, 20.00).

К. Ёрматов номли — «ГАНГ, СУВЛАРИНГ ЛОЙҚАЛАНДИ» (11, 14, 17, 20.00).

ВЛКСМ 30 йиллиги — «УТИНИООЗЕРСКДАГИ ВОҚЕА» (жуфт соатларда).

Нукус — «ҚОНУНДАГИ ЎҒРИЛАР» (11, 13, 15, 17, 19, 21.00).

Восток — «КИНГ КОНГ ТИРИК» (11, 13.30, 16, 18.30, 20.40).

АВТОМАТ-ЖАВОБ БЕРУВЧИ ТЕЛЕФОНЛАР:

С. Раҳимов номли — 48-46-71.
Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли — 53-65-87.
Нукус — 46-70-69.
Ҳамза номли — 91-10-51.
М. Шайхзода номли — 42-39-74.
К. Ёрматов номли — 24-22-66.

Кинотомошабинларга кино хизмати кўрсатиш маданиятини юксалтириш билан боғлиқ таклиф ва истаклар юзасидан Тошкент шаҳар ижроия комитетининг маданият Бош бошқармасига 33-37-11 телефони бўйича қўнғироқ қилинсин.

Тошкент шаҳар Ижроия комитетининг умумий овқатланиш Бош бошқармаси коллективи Тошкент ресторанлар тресті директори **Озод Тоҳирович МАҚСУДОВнинг** вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Тошкент политехника институтининг трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги факультети коллективи «Металлар технологияси» кафедраси катта ўқитувчиси С. Маҳамадхўжаевга отаси **Ғуломхўжа МАҲАМАДХЎЖАЕВнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент политехника институти ректорати, партия ва касаба союз ташкилотлари ҳамда техник кибернетика кафедраси коллективи катта ўқитувчи А. Х. Ёқубовга онаси **Зуҳра ЁҚУБОВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Реклама ва эълонлар

ТОШКЕНТ оқшоми
Ўзбек ва рус тилларида мустақил равишда нашр этилади.

«Тошкент оқшоми»
(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.
Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Телефонлар: қабулхона — 32-53-76; бўлимлар: партия турмуши ва совет қурилиши — 32-57-84; экономика ва шаҳар хўжалиги — 32-54-19; социал проблемалар — 32-53-10; хатлар ва оммавий ишлар — 33-29-70; жамоатчилик редакцияси — 33-99-42, 32-53-66, 32.54.15; «Ташкентская неделя» рекламалар иловаси — 32-56-84; эълонлар — 33-81-42.

Якшанбадан ташқари ҳар куни чиқади. Тиражи — 121.670

Р. — 09575. Ички саҳифаларга 19.30 да қўл қўйилган. (График бўйича 17.00 да қўл қўйилиши лозим). Б. — 2017. Индекс 64690.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10